

**Підтримай профспілки,
які захищають тебе**

РЕКВІЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ БУДИНКУ
ПРОФСПІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ВИДАННЯ «ПРОФІНФОРМУ» – КОЖНОМУ ПРОФКОМУ!

**ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ
НА 2015 РІК!**

Вартість передплати на 2015 рік не збільшилась і становить:

газета «Профспілкові вісті» – 156,00 грн
(передплатний індекс – 22152);
журнал «Бібліотечка голови профспілкового
комітету» – 68,04 грн
(передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштовому відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

№ 47 (769) | 20.11.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ЗВЕРНЕННЯ | Голова СПО профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий звернувся до лідерів політичних партій та блоків щодо пріоритетності питань праці, реалізації трудових і соціальних гарантій громадян при формуванні владної коаліції та в подальшій парламентській роботі. **.02**

СВЯТО | 21 листопада в Україні відзначається День Гідності та Свободи, започаткований Главою держави на вшанування Революції Гідності – видатної події в історії сучасної України. **.02**

ДОПОМОГА | Як профспілки можуть допомогти соціальному захисту мешканців зони АТО? «ПВ» започатковують нову рубрику! **.03**

ТЕМА НОМЕРА | ВОЛОНТЕРИ СКОРО МОЖУТЬ ЗАМІНИТИ ДЕРЖАПАРАТ

НАРОДНА ДОПОМОГА АРМІЇ

Без цих людей українська армія давно б здалася ворогу, а Україна втратила б останні ознаки незалежності. Поки уряд шукає резерви, урізує та перерозподіляє кошти для війська, вони невтомно працюють у тилу, забезпечуючи передову всім необхідним – від харчів до озброєння. Це – волонтери. Добровольці. Помічники. Вони були рушійною силою Майдану й залишилися

нею під час війни на сході України. Та якщо минулої зими це були бутерброди та барикади, то нині – безпілотники і прилади нічного бачення для потреб військових. У яких умовах працюють волонтери? Чим ризикують, допомагаючи армії? Про будні добровільних помічників – на шпальтах «Профспілкових вістей».

.08

Віталій Дубіль: «І в мирний, і у воєнний час – на обороні інтересів трудівників» **.05**

**ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ**
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ДО ЛІДЕРІВ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

Голова Спільного представницького органу об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий звернувся до лідерів політичних партій «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт», «Самопоміч», «Батьківщина», «Радикальна партія» щодо пріоритетності питань праці, реалізації трудових і соціальних гарантій громадян при формуванні владної коаліції та в подальшій парламентській роботі.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, в зверненні, зокрема, йдеться: «Десять мільйонів членів профспілок як громадяни і виборці очікують, що новообраний парламент надасть динамізму змінам життя людини в Україні на краще.

Вітаючи Вашу партію з підтримкою вагомої частини українського народу, водночас висловлюємо сподівання, що при формуванні владної коаліції та в подальшій парламентській роботі питання праці, долі трудової людини, її місця в суспільному житті, реалізації трудових і соціальних гарантій будуть пріоритетними.

Трудяці, які своєю працею створюють валовий внутрішній продукт, наповнюють податками бюджет держави, утримують всі органи влади, в тому числі парламент, очікують від нової влади цілеспрямованих послідовних кроків, що забезпечуватимуть конституційні права на працю, заробітну плату, гідний життєвий рівень, охорону здоров'я, житло тощо.

Мільйони працівників категорично не сприймають проголошені в проектах коаліційних угод наміри щодо ослаблення заради комфортного ведення бізнесу захисної ролі трудового законодавства, зокрема надання права роботодавцю звільняти людину з роботи на свій розсуд або передавати її іншому роботодавцеві «в оренду», немов бездуховну річ – верстат чи трактор.

Зрозуміло, що організація роботи оновленої влади, визначення цілей, завдань нової соціальної політики, шляхів її досягнення потребують тісного діалогу із суспільством, щоб отримати його довіру і підтримку.

Акцентуємо, що спеціальним законодавством України визначено систему органів для такого діалогу, зокрема на всеукраїнському рівні діє Національна тристороння соціально-економічна рада. Профспілки виступають за суспільно прийнятні методи реалізації Угоди про асоціацію з Євросоюзом і тому ініціюють проведення переговорів з укладення Генеральної угоди між бізнесом, владою та профспілками, яка має слугувати ефективним механізмом регулювання соціально-економічної політики та трудових відносин на 2015–2017 роки. До відкритої розмови і віднаходження шляхів вирішення гострих проблем у сфері праці та соціального захисту виявляють готовність усі шість національних репрезентативних профспілкових об'єднань, що представляють трудові і соціально-економічні інтереси майже 10 млн громадян України, в тому числі Ваших виборців.

Як перший крок пропонуємо передбачити в коаліційній угоді та подальшій діяльності вирішення питань щодо:

– розвитку конкурентної економіки на основі сучасних робочих місць з гідними умовами праці, подолання бідності і безробіття, передусім серед молоді, розширення

застосування легальної зайнятості на основі Національної програми збереження та створення нових робочих місць на 2015–2020 роки;

– проведення реформи оплати праці як економічного та соціального рушія підвищення якості та продуктивності праці, поетапного приведення основних соціальних гарантій до рівня європейських країн у контексті імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС;

– формування сучасного трудового законодавства на основі норм Міжнародної організації праці та кращих практик Європейського Союзу для розвитку трудового потенціалу України та його ефективної зайнятості;

– розвитку систем соціального страхування на випадок хвороби, травматизму, безробіття та настання пенсійного віку, а також запровадження нового виду – медичного соціального страхування на основі самоврядності та демократичності управління страховими фондами представниками застрахованих осіб і страховальників, а також забезпечення державного нагляду в цій сфері;

– проведення реформи судової системи і створення в її складі, за прикладом європейських країн, трудових судів як ефективного механізму вирішення індивідуальних трудових спорів, забезпечення прав громадян і мінімізації конфліктів у сфері праці.

Зазначаємо, що з цих питань профспілки мають виважено пропозиції і з більшістю готові надати проекти відповідних законів.

Пропонуємо провести найближчим часом консультативну зустріч представників профспілок і Вашої політичної сили для обговорення можливої співпраці із зазначених питань.

Будемо вдячні за повідомлення про прийняті Вами рішення».

ЮВІЛЕЙ

Федерація профспілок України, колектив апарату ФПУ щиро вітають з ювілеєм голову профкому апарату ФПУ **Марію Миколаївну ГРИЦЕНКО**. Бажаємо міцного здоров'я, щастя, благополуччя, нових трудових досягнень.

21 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ

21 листопада в Україні відзначається День Гідності та Свободи, започаткований Главою держави на вшанування Революції Гідності – видатної події в історії сучасної України.

Багаторічне і повсюдне нехтування правами громадян, злочинне збагачення купки можновладців за рахунок знедолення і зубожіння мільйонів, потурання владою корупціонерам, тінювикам і криміналітету, зрада політичною верхівкою цілей європейського курсу вивели українців у листопаді 2013 року на євромайдани. Федерація профспілок України підтримала вибір українського народу в напрямі європейської інтеграції України. З метою підготовки правових засад інтеграції керівники ФПУ провели низку офіційних зустрічей з представниками Європейської комісії, посольств європейських країн та проекту «Східне партнерство», виступаючи за поступове приведення в рамках соціального діалогу трудових і соціальних норм, умов безпеки праці до стандартів ЄС, що має сприяти підвищенню трудових гарантій і життєвого рівня громадян України.

Профспілки рішуче засудили дії влади, спрямовані на розгін мирного зібрання громадян – прихильників євроінтеграційного курсу України вночі 30 листопада 2013 року на майдані Незалежності в м. Києві, та закликали державні органи влади забезпечити безумовне дотримання правоохоронними структурами, кожним державним посадовцем конституційних норм, прав громадян на мирне зібрання, вільне та публічне висловлення своєї думки. А вже на свободі об'єднання, на праві безперешкодних мирних зборів ґрунтується діяльність громадянського суспільства в кожній країні. У демократичному світі саме так захищаються трудові, соціальні, економічні громадянські права.

У ході розвитку революції Будинок профспілок опинився в епіцентрі доленосних для країни подій. Враховуючи ситуацію, що склалася, а також звернення членів профспілок, Президія ФПУ прийняла рішення надати частину своїх приміщень у Будинку спілок для розміщення, обігріву, медичної допомоги членам

профспілок, які взяли участь у мирній акції, та організувати харчування, оскільки головною місією профспілок є захист прав та інтересів спільчан незалежно від їх політичних поглядів. Проведення євромайданів, мирних акцій, народних віче, масових зібрань за участю студентських, профспілкових та інших громадських організацій засвідчили становлення в Україні впливового громадянського суспільства, без урахування думки якого ні влада, ні політичні еліти не повинні приймати рішення щодо суспільно важливих питань розвитку держави. Події 19–20 лютого 2014 року стали національною трагедією. У мирний час, у центрі Європи у Міжнародний день соціальної справедливості прицільним вогнем було вбито десятки громадян України, яких злочинний режим «обіцяв почити» і «зробити життя кращим уже сьогодні». Федерація профспілок України, її членські організації з глибоким співчуттям поставилися до родин та близьких загиблих і потерпілих, надали їм допомогу. Ті, хто віддав своє життя за кращу долю України, залишаться в наших серцях назавжди, а їх імена мають бути увічнічені у відбудованому після пожежі Будинку профспілок. Революція Гідності згуртувала весь український народ навколо високої мети – відстоювання незалежності України, її стабільного розвитку в європейському співтоваристві, захисту демократичних цінностей, прав і свобод людини і громадянина, досягнення гідного рівня життя. Відзначаючи річницю Революції Гідності, вшановуючи учасників тих історичних подій – справжніх патріотів країни, гідних нащадків своїх героїчних предків, ми сповнені гордістю за наших співвітчизників, які понад усе цінують свободу і гідність та продовжують боронити незалежність України від зовнішньої агресії.

Слава Україні!

Федерація профспілок України

ВІЗИТ

ПЕРШОЧЕРГОВЕ ЗАВДАННЯ – ЗАХИСТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ

11 листопада відбулося четверте засідання Ради Федерації профспілок Черкаської області, під час якого обговорювалися соціально-економічна ситуація в області та завдання профспілок із захисту прав спільчан, а також шляхи вирішення існуючих проблем. У засіданні взяв участь Голова ФПУ Григорій Осовий.

гідною заробітною платою, безпекою на виробництві. Однак не всі завдання виконані, зокрема залишаються невирішеними такі проблеми, як високий відсоток нелегальних трудових відносин та безробіття, низький рівень оплати праці порівняно із загальним подорожчанням продуктів першої необхідності та харчування, збільшенням оплати за комунальні послуги, труднощі з працевлаштуванням молоді тощо. **(Докладніше читайте на сайті ФПУ: www.fpsu.org.ua)**

ЯК ЗАЗНАЧИВ ГОЛОВА ФПО ПЕТРО ШЕВЧЕНКО, впродовж поточного року основними напряма-

ми роботи первинних профспілкових організацій, галузевих профоб'єднань та Федерації профспілок області були питання

захисту прав спільчан, гідної праці, продуктивної зайнятості населення, збереження діючих та створення нових робочих місць з

НАРАДА

ЧАС ВИМАГАЄ БІЛЬШОЇ АКТИВНОСТІ Й ЕФЕКТИВНОСТІ

Актуальні питання розвитку профспілкового руху, посилення захисту конституційних і трудових прав людини праці в сучасних складних політичних та соціально-економічних умовах обговорили учасники наради, що відбулася 17 листопада.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Як повідомляє інформаційно-аналітичний центр ФПУ, в заході взяли участь Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий, його заступники Євген Драп'ятний, Сергій Кондрюк, Сергій Українець, керівники всеукраїнських профспілок, Київської міської та Київської обласної рад профспілок, структурних підрозділів апарату ФПУ.

«На порядку денному наради – питання, що нині турбують як профспілки, так і більшість населення України, – сказав, відкриваючи засідання, Григорій Осовий. – Насамперед це дії профспілок у ситуації, що склалася в Донецькій та Луганській областях. Ще одне питання стосується реагування влади на вимоги профспілок щодо соціально-економічного захисту прав працівників і наших подальших дій у цьому напрямі. Є ідеї щодо продовження Всеукраїнського форуму профспілок, оскільки наразі формується влада – і законодавча, і виконавча. Існує також потреба обговорити питання, що розглядатимуться на наступному засіданні Президії».

Про ситуацію з профспілками Донбасу учасників засідання поінформували голова оперативної робочої групи з надання консультативної допомоги профспілковим організаціям, розташованим на території Донецької і Луганської областей, заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятний. Він, зокрема, наголосив, що військовий конфлікт у регіоні, на жаль, загострюється, і це змушує шукати нові ефективні шляхи вирішення проблем, що постали перед профспілковими організаціями Донецької та Луганської областей. Це, насамперед, стосується статутних та організаційних питань, а також тих, що так чи інакше впливають на рівень соціального захисту спільчак.

Євген Драп'ятний повідомив про три головних напрями діяльності робочої

групи. Перший – інформаційна та консультативна робота з тими, хто переїхав із зони АТО, а також окупованих територій Донецької і Луганської областей (таких понад 600 тис.). Ці люди потребують допомоги не тільки у веденні своєї роботи в нинішніх складних умовах, а й проведенні звітно-виборних конференцій. Найбільш складною є співпраця з тими, хто мешкає на території, окупованій терористами. Тут також потрібна правова, соціальна, консультативна допомога.

За словами Євгена Драп'ятого, було проведено два засідання оперативної робочої групи, до складу якої увійшли фахівці ФПУ та її членських організацій. Вони підготували 23 рекомендаційних нормативно-правових документів, консультативні матеріали. Робоча група надає консультативну допомогу багатьом профспілковим організаціям регіону. Під час обговорення цього питання керівники всеукраїнських профспілок навели приклади взаємодії з профорганізаціями Донецької і Луганської областей, обмінялись досвідом цієї роботи, а також запропонували рішення проблем соціально-економічного захисту в цих регіонах.

У свою чергу, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк розповів про те, що вимоги профспілок щодо соціально-економічного захисту людини праці, висунуті на Всеукраїнському профспілковому форумі 7 жовтня та передані в Адміністрацію Президента, Кабінет Міністрів і Верховну Раду, були фактично проігноровані всіма гілками влади. Ні Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, ні Го-

лова ВР Олександр Турчинов з профспілками так і не зустрілися. Із Кабінету й Адміністрації Президента ці вимоги були переадресовані Національній тристоронній соціально-економічній раді, яку нині очолює міністр соціальної політики Людмила Денісова. «Після проведення нашої акції 15 жовтня відбулися певні події, що актуалізують і посилюють наші вимоги, – зазначив він. – На сьогодні ми маємо триразове зростання заборгованості із зарплати, фактично шестиразове зростання чисельності осіб, яким заборгували зарплату. Мінімальна зарплата сьогодні більш ніж на 30% менше, ніж вартісна величина прожиткового мінімуму. Це в цінах жовтня. А в цінах листопада будуть всі 40%».

Прогнозуючи зростання зарплатної заборгованості, цін та інфляції, падіння виробництва та підвищення рівня безробіття у 2015 році, Сергій Кондрюк запропонував активізувати дії профспілок щодо соціально-економічного захисту працівників, обстоювання їх прав перед владою та роботодавцями, а також зробити ці дії більш ефективними. На його думку, на це буде спрямований, зокрема, другий етап Всеукраїнського профспілкового форуму, на який варто запросити представників Уряду. Такий форум можна було б провести 10 грудня – у День захисту прав людини. Причому в той самий день або напередодні варто було б провести засідання Президії ФПУ. З приводу цього питання серед учасників засідання розгорнулася гостра дискусія, під час якої було вирішено продовжити консультації.

Також на нараді було розглянуто низку інших питань, зокрема про перспективи налагодження діалогу і співпраці з новообраним складом Верховної Ради, пошук шляхів розвитку і поглиблення соціального діалогу для підвищення ефективності захисту законних прав та інтересів працівників.

ВАЖЛИВО

ЗАТВЕРДЖЕНО ГРАФІК ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН

Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий затвердив графік особистого прийому громадян Головою ФПУ та його заступниками.

Голова ФПУ Осовий Григорій Васильович – 2-й понеділок кожного місяця з 14.00 до 16.00.
Заступник Голови ФПУ Кондрюк Сергій Михайлович – 1-й понеділок кожного місяця з 14.00 до 16.00.
Заступник Голови ФПУ Українець Сергій Якович – 3-й понеділок кожного місяця з 14.00 до 16.00.
Заступник Голови ФПУ Саєнко Володимир Володимирович – 1-й вівторок кожного місяця з 14.00 до 16.00.
Заступник Голови ФПУ Драп'ятний Євген Михайлович – 4-й понеділок кожного місяця з 14.00 до 16.00.

НА ЧАСІ

ЯК ПРОФСПІЛКИ МОЖУТЬ ДОПОМОГТИ СОЦІАЛЬНОМУ ЗАХИСТУ МІСЬКАНЦІВ ЗОНИ АТО?

Що можуть зробити ФПУ, її членські організації для соціально-економічного захисту членів профспілок, які мешкають у зоні АТО, – про це йшлося на нараді 18 листопада.

Як повідомляє інформаційно-аналітичний центр ФПУ, відкриваючи нараду, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк розповів про отримання листів від членських організацій з пропозиціями звернутися до Кабінету з вимогою погасити заборгованість із зарплати. На його думку, представники Адміністрації Президента, Кабінету чи Мінсоцполітики мають пояснити, яким чином будуть здійснюватися виплати зарплати, пенсій, інших соціальних виплат тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

«Нині прийнято жорстке рішення: до 1 грудня перевести всі державні підприємства й установи на контрольовану територію й фактично зупинити фінансування неконтрольованих. Ми маємо виробити свої, профспілкові, пропозиції щодо шляхів вирішення цих питань. При цьому ми маємо вести мову не тільки про виплати зарплати і пенсій, а й про комплексний підхід до забезпечення людей всім необхідним».

На думку керівника департаменту бюджетної політики та соціального захисту апарату ФПУ Людмили Остапенко, насамперед слід пояснити людям, що їм робити в умовах реалізації зазначеної постанови Уряду. ФПУ, її керівництво мають звернутися до Кабінету з листом, у якому запропонувати чіткі механізми забезпечення соціальних виплат членам профспілок – мешканцям зони АТО. Також центральній та місцевій владі необхідно провести інвентаризацію вільних приміщень для прийому переселенців із зони АТО, вільних робочих

місць. І тоді можна було б запропонувати їм вибір – де і ким працювати.
«Треба дати людям шанс, аби вони мали змогу виїхати із зони АТО для отримання зарплат, пенсій та інших соціальних виплат, – зазначив заступник голови Профспілки працівників вугільної промисловості Валерій Мамченко. – Сьогодні ті, хто приїжджає з неконтрольованої зони на «велику землю», опиняються сам на сам із своїми проблемами. Нам слід звернутися до керівництва держави з пропозицією створити Державний фонд сприяння переселенцям. Це має бути комплексна програма Кабінету». «Водночас нам слід показати, що ФПУ може стати ініціатором загальнодержавного руху допомоги тим, хто мешкає в зоні АТО, переселенцям, – наголосила заступник керівника управління захисту трудових прав – правовий інспектор апарату ФПУ Марія Гриценко. – Адже соціально-економічний захист людини праці, незалежно від того, де вона мешкає і працює, є одним з головних пріоритетів профспілок». Цю ідею підтримали керівник департаменту виробничої політики та колективного договірного регулювання апарату ФПУ Олена Лобченко, заступник керівника цього департаменту Лілія Маковецька та завідувач відділу з питань бюджетної політики цього департаменту Олена Шкрабрак, які виклали свої пропозиції.
Детальніше – на стор. 12.

КАБІНІН

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК НА ЗАСІДАННІ УРЯДУ

12 листопада на засіданні Уряду керівник СПО профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий порушив тривожне питання щодо зростання майже вдвічі з початку року заборгованості із зарплати на підприємствах країни.

Як повідомляє інформаційно-аналітичний центр ФПУ, це зростання пов'язане не тільки з проведенням АТО на території Луганської та Донецької областей. На жаль, по-

дібне явище спостерігається і на економічно активних підприємствах у зв'язку з відсутністю фінансування державних програм, що не забезпечуються бюджетними коштами. В зв'язку із зверненням Профспілки

металургів і гірників представник профспілок наголосив на критичній ситуації, що склалася на Криворізькому гірничозбагачувальному комбінаті, де від початку другого півріччя було зменшено фінансування з держбюджету, а працівники були змушені перейти на триденний робочий тиждень. Однак навіть при такому режимі роботи вони з червня не отримують зарплату. За цей час заборгованість

зросла майже до 8 млн грн, у зв'язку з чим Голова ФПУ порушив перед Урядом питання про необхідність надання окремого доручення щодо забезпечення фінансування цього містоутворюючого підприємства. Також, у зв'язку з прийняттям постанови КМУ, розглядалося питання закупівлі вітчизняними виробниками газу виключно у НАК «Нафтогаз України», починаючи з 1 листопада.

У ПАРТНЕРСТВІ СИЛА ТА МІЦЬ НАШОЇ РОБОТИ

Інтерв'ю з Миколою Шершуном, головою Федерації профспілок Рівненської області з приводу укладення Регіональної угоди

Розмовляла Тамара СТЕЦЮК

– Микола Харитоновичу, минулого місяця в області було підписано нову Регіональну угоду між Рівненською обласною державною адміністрацією, обласною радою, Об'єднанням організацій роботодавців області та Федерацією профспілок Рівненщини із соціально-економічних питань на 2015–2017 роки. Цій події передували консультації між сторонами, на яких обговорювалися спірні питання тощо. Чим викликане проведення такої копії роботи з переукладення раніше чинної Угоди?

– Почну з того, що ми стоїмо на порозі великих перетворень, а Угода – це програмний документ, який визначає стратегію регіональної політики на 2015–2017 роки в соціально-економічній сфері життя області. Саме Регіональна угода на договірній основі та партнерських засадах регулює і удосконалює економічні, виробничі, трудові відносини регіональної соціально-економічної політики, допомагає у захисті конституційних прав і гарантій працівників, чітко обумовлюючи зобов'язання власників перед ними, сприяє веденню активного соціального діалогу. А отже, запобігає виникненню конфліктних ситуацій і збурень, сприяє стабільній політичній ситуації в області.

В іншій ситуації, аніж нинішня, можна було б продовжувати співпрацювати в рамках раніше чинної Угоди. Але ми пережили Революцію Гідності, країна стала на шлях євроінтеграції, кардинальні зміни відбуваються в самому громадянському суспільстві. Нам потрібен більш ефективний і результативний діалог із владою та роботодавцями. Тому Федерація профспілок області ініціювала переговори з укладення нової Угоди, знайшовши повну підтримку і розуміння з боку наших соціальних партнерів.

– Яку мету переслідували профспілки, приймаючи умови нової Угоди?

– У нас мета одна – спільними зусиллями домогтися підвищення якості життя краян, гарантій зайнятості населення, динамічного зростання заробітної плати, забезпечення безпечних умов праці шляхом модернізації економіки відповідно до євростандартів та досягнення її сталого функціонування. Особливо, коли країна тривалий час у зоні АТО протистоїть військовій агресії сусідньої держави, а на решті території долає наслідки широкомасштабної економічної кризи й падіння виробництва. До того ж економічна криза найбільш чітко відбилася саме по трудовиках, на плечі яких перекладено тягар випробувань і не виплатами зарплати, і комунальним пресингом, і практично відсутністю ефективного соціального захисту.

Тому положення і розділи нової Регіональної угоди доповнені та більш конкретизовані порівняно із попереднім документом. У нинішній Угоді чітко прописана відповідаль-

ність сторін. Зокрема, передбачається на чотиристоронній основі здійснення постійного контролю за всіма зобов'язаннями, взятими підписантами. До речі, на відміну від інших регіонів України, де підписання Угоди здійснюється на тристоронній основі, без участі депутатів обласної ради, на Рівненщині народні обранці беруть активну участь в її обговоренні. Крім того, цей важливий документ підписує ще й голова обласної ради.

– Микола Харитоновичу, чи відповідають положення Угоди нинішній соціально-економічній ситуації в області та країні і чи підвищення рівня життя наших краян?

– Працюючи над розробленням положень Угоди, ми враховували все. І те, що країна, а разом з нею і Рівненщина, переживають серйозну кризу, і запровадження реформ, які спрямовані на зміцнення економічної та суспільно-політичної єдності, забез-

рубіжному ринку. Таким чином, Рівненщина долучиться до фінансово-достатніх регіонів України.

– А як широка громадськість зможе контролювати виконання Угоди її підписантами?

– Відповідно до Закону України «Про соціальний діалог» Угоду підписали з боку громадських організацій Федерація профспілок області та Об'єднання роботодавців Рівненщини, які єдині в регіоні підтвердили своє право репрезентативності. Тобто саме ці організації володіють правомочністю разом із владою укладати такі угоди. На час дії Угоди сторони з числа своїх представників створили робочу групу, яка працює на постійній основі та контролює виконання положень Угоди, вносить до неї зміни та доповнення. Раз на квартал через ЗМІ члени комісії повідомляють широкому загалу про виконання положень Угоди, пов'язуючи це із своєчасними і послідовними виконаннями зобов'язань

Профспілкова сторона має велику надію, що нова Угода стане дієвим інструментом соціального діалогу, допоможе в реалізації програмно-стратегічних планів розвитку регіону, сприятиме посиленню інвестиційної політики та доведенню заробітної плати працівників до рівня країн-членів Євросоюзу, щоб оплата праці в сівбартовості продукції зростає до 30%.

печення єдиних соціальних стандартів, призиупинення скорочення обсягів виробництва і робочих місць тощо. Тому розділ II Угоди про сферу економічних і виробничих відносин містить пункти про розвиток соціальної інфраструктури на селі, збереження існуючих та створення нових робочих місць за рахунок потенціалу, яким володіє область, як-от переробних виробництв у галузях лісового та сільського господарства, видобутку природних копалин, відновлення виробничих характеристик для області сільськогосподарських культур. Йдеться також і про законодавче врегулювання та легалізацію видобутку бурштину, запровадження вирощування енергетичних культур та розвитку туристичної галузі.

В Угоді передбачено, що за рахунок використання нових технологій вдасться спрямувати економіку ринку первинної переробної сировини, яка видобувається в області, на здійснення повного завершеного циклу сировини – готова продукція. Тобто обумовлено нагальну необхідність повною мірою використати сировинні багатства краю для вироблення якісного кінцевого продукту на відновлення і нових виробничих потужностях наших підприємств для подальшої його реалізації на вітчизняному і за-

про співпрацю задля підвищення ефективності соціального діалогу та громадського контролю за дотриманням трудового законодавства в регіоні.

– Микола Харитоновичу, на Вашу думку, така тісна співпраця влади, профспілок роботодавців таки сприятиме змінам на краще для наших людей?

– Перекоаний, що саме в партнерстві – сила та міць нашої роботи. Лише об'єднання зусиль, час, досвід, знання, ми можемо успішно реалізувати взяті зобов'язання, які поліпшать рівень життя людей в області.

Профспілкова сторона має велику надію, що нова Угода стане дієвим інструментом соціального діалогу, допоможе в реалізації програмно-стратегічних планів розвитку регіону, сприятиме посиленню інвестиційної політики та зростанню заробітної плати працівників до рівня країн-членів Євросоюзу, щоб оплата праці в сівбартовості продукції зростає до 30%.

Це і є шлях для подолання однієї з основних проблем сьогодення – зменшення розриву між бідними та багатими, створення середнього класу, який є фундаментом для побудови економічно зрілої та самодостатньої країни, а разом із нею і нашого чудового польського краю.

ВІЗИТ

ДЕЛЕГАЦІЯ ФПУ ВЗЯЛА УЧАСТЬ У ЗАХОДАХ ПАН'ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ РАДИ МКП

4–5 листопада на запрошення Пан'європейської регіональної ради Міжнародної конфедерації профспілок у м. Брюсселі перебувала делегація Федерації профспілок України на чолі із заступником Голови ФПУ Сергієм Кондрюком та завідувачем відділу охорони здоров'я – довіреним лікарем апарату ФПУ Віталієм Легковим. Учасники делегації взяли участь у семінарі, присвяченому екологічним та соціальним стандартам Європейського Союзу, їх дотриманню міжнародними фінансовими установами під час виконання інвестиційних проектів у країнах, що не входять до ЄС (з акцентом на діяльність Європейського інвестиційного банку).

Віталій ЛЕГКОВ

завідувач відділу охорони здоров'я
– довіреним лікар апарату ФПУ

Семінар було організовано Пан'європейською регіональною радою (ПЕРР) у співпраці з профспілковими центрами Бельгії (FGTB), Швеції (LO та TCO) за участі уряду Бельгії. Програма перебування передбачала участь у робочій зустрічі з керівництвом ПЕРР делегації профспілових об'єднань, що прибули з країн Східної Європи, зокрема України, Білорусі, Грузії, Вірменії. Зустріч проходила під головуванням виконавчого секретаря ПЕРР Григора Градева та була присвячена нагальним проблемам європейського профспілкового руху. Обговорювалися, зокрема, проблеми створення альтернативних профспілок, що не входять до профоб'єднань у власних країнах і не підтримують загальноєвропейський профспілковий рух, а також ведення соціального діалогу як між представниками профспілок та працівників, так і органів державної влади та роботодавців.

Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк розповів учасникам зустрічі про принципи та механізми ведення соціального діалогу в Україні, роботу Національної тристоронньої соціально-економічної ради, а також про проекти програмних документів Уряду, що відкидають необхідність соціального діалогу, а в окремих законопроєктах взагалі ліквідовано законодавчий простір для його ведення. Такі законодавчі ініціативи спрямовані на відсторонення профспілок та їх об'єднань від усіх сфер взаємодії з державою, припинення протективного діалогу з ними, особливо в сфері захисту трудових прав людей. Велику увагу було приділено й відносинам національ-

них профспілок та недержавних громадських організацій, що одночасно проводять роботу в сфері соціального забезпечення, захисту прав громадян. Зазначено, що такий діалог, на жаль, не має системного характеру, відволікає зусилля зазначених організацій, які мали б бути спрямовані на захист населення від негативного впливу кризової фінансової ситуації, недосконалих соціальних реформ тощо. Крім того, обговорювалися проблеми додержання країнами – членами Міжнародної організації праці належних процедур ведення соціального діалогу в межах окремих держав, приклади неповного дотримання вимог проведення тристороннього соціального договірного процесу.

Підбиваючи підсумки зустрічі, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк запропонував присутнім провести спільні, відкриті для профспілкового загалу доповіді фахівців профспілок Грузії в Україні й, за необхідності, для інших національних профоб'єднань, щодо аналізу та досвіду проведених у цій країні соціальних реформ. Це можуть бути семінари, прес-конференції, присвячені зазначеним проблемам, зокрема під час відзначення Всесвітнього дня захисту прав людини, а також започаткування постійного модульного навчання представників профспілок за участі досвідчених фахівців Грузії та інших країн. За згодою членів національних профспілкових делегацій та ПЕРР контактні дані учасників семінару будуть надані відповідним регіональним підрозділам Європейського інвестиційного банку для продовження співпраці в майбутньому, розбудови спільної експертно-аналітичної роботи в країнах, в яких реалізуються інвестиційні проєкти банку.

(Докладніше читайте на сайті ФПУ: www.fpsu.org.ua)

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФСПІЛОК ВІТАЛІЄМ ДУБІЛЕМ

Тетяна МОРГУН
«ПВ»

— Віталію Петровичу, через воєнні дії на сході країни Дніпропетровська область стала прифронтовою, шпиталі безупинно приймають поранених українських бійців. Яку участь у цих драматичних подіях беруть профспілки області?

— Взагалі Дніпропетровщина сьогодні стала центром відродження національної свідомості на сході й півдні України, форпостом незалежності, який суттєво похитнув загарбницькі плани агресора. Область є «прифронтовим» регіоном уже понад півроку. Тут відбувається формування й відправка у зону бойових дій окремих добровольчих та військових підрозділів, тут лікують важкопоранених воїнів, ми приймаємо тисячі вимушених переселенців з Криму й Донбасу... Звичайно, профспілки області не лишилися осторонь допомоги нашій армії. У

обкому профспілки освітян (голова Г. Белікова), відбулася розширена нарада керівництва облдержадміністрації з представниками профорганізації працівників бюджетної сфери, результатом якої стало досягнення мінімізації негативних наслідків реалізації на території області Закону про внесення змін до Держбюджету-2014 (щодо «оптимізації» чисельності працівників, примусових і тривалих безоплатних відпусток тощо). Надзвичайно важливо, що керівник області постійно контролює виконання цих домовленостей, і вже зараз ми знаємо, що до кінця року не виникне проблем із зарплатою та надбавками бюджетників.

— А що стосується промислових галузей? Чи позначився на них загальний спад економіки з усіма його складовими?

— Так. Якщо, приміром, наша ключова галузь – металургія має можливість нарощувати прибуток завдяки кооперації з

На Дніпропетровщині, попри її друге місце в країні за рівнем середньомісячної зарплати (3719 грн), іще багато людей отримують так мало, що не в змозі навіть належно відтворити трудовий потенціал. Тож ми постійно порушуємо відповідні питання, працюємо над ними разом із нашими соціальними партнерами. Й маємо певні позитивні результати. Цієї весни губернатор області звернувся до власників підприємств, роботодавців і профспілок – невідкладно й спільно вжити заходів із підвищення доходів працівників не менш ніж на 20% стосовно середнього рівня, досягнутого в січні-лютому п. р. на підприємствах базових галузей економіки області. Це однозначно стимулювало ту роботу, котру й без того постійно проводили профспілки.

Приміром, на більшості підприємств гірничо-металургійного комплексу (голова обкому ПІМГУ В. Шевченко) зростання доходів працівників порівняно із початком року становило в середньому майже 20%; на вимогу Дніпропетровського теркому профспілки працівників вугільної промисловості (голова С. Юнак) відчутно зросли розміри преміювання, доплат за вислугу років, збільшилася середня зарплата вугільників і нині становить 8338 грн. Активно виявила себе в цій роботі обласна профорганізація АПК (голова обкому Г. Смирна) і, порівняно з минулим роком, домоглася істотного зростання доходів (на 17–22%) у чотирьох районах області, до яких «відтягують» й інші.

Щодо заборгованості із виплати заробітної плати, то на Дніпропетровщині вона за дев'ять місяців цього року скоротилася більш ніж удвічі – ми постійно працюємо в цьому напрямі.

І в мирний, і у воєнний час – на обороні інтересів трудівників

червні, на виконання рішення Ради ФПУ, президія обласного профоб'єднання схвалила ініціативу низки трудових колективів та профорганізації щодо надання гуманітарної допомоги учасникам АТО та переселенцям. Створено Фонд допомоги, котрий на зібрані трудівниками кошти закуповує військове спорядження, техніку, медичне обладнання тощо й передає українським воювачам. Підприємства та профорганізації взяли шефство над базовим військовим шпиталем та лікувальним закладом однієї з армійських частин. Обласне профоб'єднання підтримує тісний зв'язок із командуванням окремих, розквартированих в області військових частин, бійці яких наразі перебувають у Донбасі, та надає їм посильну допомогу.

Безумовно, дбаємо й про своїх співчужан, які беруть участь в АТО, та про сім'ї загиблих (серед них, на жаль, є й профспілкові працівники). З ініціативи профорганізації, через колдоговори для таких людей і їхніх родин вводяться окремі додаткові соціальні гарантії (зокрема, у вигляді грошової допомоги). Крім того, у профспілкових закладах розміщено чимало переселенців, які також перебувають під нашою опікою.

— Що можете сказати про нинішній стан соціального партнерства в області?

— За всієї складності політичної й соціально-економічної ситуації і пов'язаних із цим конкретних завдань як керівництва, так і профспілок Дніпропетровської області, соціальний діалог з місцевою владою та об'єднаннями роботодавців не припиняється. Традиційно взаємодіємо передусім у рамках об-

ласної тристоронньої соціально-економічної ради та чинної Регіональної угоди. І, слід сказати, практично завжди вирішуємо проблеми, що виникають, цивілізовано, за столом переговорів. Принаймні керівництво обласної виконавчої влади по сьогодні знаходить час для проведення необхідних консультацій із профспілками – з питань праці, зарплати та зайнятості.

Так, іще у квітні за нашою ініціативою відбулася важлива ділова розмова членів президії обласного профоб'єднання з керівниками облдержадміністрації та Федерації організацій роботодавців Дніпропетровщини з приводу виникнення у названих сферах реальних загроз для трудівників у зв'язку з погіршенням ситуації в економіці та зниженням промислового виробництва. Ми внесли конкретні пропозиції щодо вжиття обласною владою заходів із збереження соціальних гарантій трудящих – і нас почули.

У липні в облдержадміністрації було проведено тристоронню нараду соціальних партнерів з питань виконання чинної Регіональної угоди та з приводу деяких урядових ініціатив, що загрожували відчутно погіршити рівень життя працівників, зокрема у бюджетній сфері. Представництво влади було дуже високим – два віцепрезиденти, і вони із розумінням поставилися до занепокоєння профспілок та наших пропозицій, відповіли конструктивно: зокрема, губернатор області Ігор Коломойський звернувся до Кабміну й Верховної Ради України, підтримавши позицію й вимоги профспілок із цих питань.

Невдовзі після цього у Будинку профспілок, насамперед з ініціативи

європейськими країнами (з якими, втім, і так постійно працює), то в машинобудівній ситуація дуже складна: в Європі його продукція практично не затребувана, а за відсутності колишніх замовлень підприємства можуть швидко збанкрутувати.

В особливо скрутному становищі опинилися трудові колективи, пов'язані багаторічними партнерськими стосунками з Росією: цей ринок був ключовим для більшості секторів регіональної промисловості. Чи зможуть вони швидко переорієнтуватися на інші ринки, зокрема європейські? Тут багато залежить від власників, роботодавців. Змінити ситуацію можна, вкладаючи гроші і у виробництво, і в тих, хто створює матеріальні блага, але передусім – збільшуючи долю оплати праці в собівартості продукції (сьогодні вона у кілька разів нижча, ніж у країнах тієї ж Європи). Цілком очевидно, що без інвестицій – як внутрішніх, так і закордонних – розвиватися неможливо. Адже на тлі політичних проблем українозагорілися й накопичені роками економічні, багато підприємств застаріли морально й фізично, галузі відчувають дефіцит сучасних кваліфікованих кадрів. Усе це, безумовно, не сприяє зростанню випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню оплати праці.

Плюс нинішні кризові явища, котрі болісно вдарили по всіх галузях економіки, по кожному трудівникові... Звісно, що це спонукає нас посилити роботу з обстоювання соціально-економічних прав та інтересів працівників, передусім маємо домогтися підвищення заробітної плати за умов стрімкого зростання вартості життя.

— Які завдання висуває перед обласними профорганізаціями Стратегія модернізації профспілок, ухвалена ФПУ?

— Передусім – сучасні методи навчання й ефективна кадрова політика. Докорінна зміна соціальних, політико-економічних відносин потребує розроблення нової концепції, стратегії й тактики профруху, сучасних форм та методів роботи. Отже, зараз як ніколи необхідно розвивати систему профспілкового навчання, його фінансування та підготовки висококваліфікованих профспілкових кадрів. Науково-методична рада ФПУ запропонувала принципово нові навчальні програми для профспілкових працівників та активістів, а керівництво Федерації має підготувати методичні матеріали до цих програм, які застосовуватимуть у своїй роботі всі суб'єкти профспілкового навчання. Президія ФПУ чітко визначила завдання для всіх, хто задіяний у навчальному процесі. Зокрема, Академія праці, соціальних відносин і туризму має очолити наукову роботу профспілок із соціально-економічних та трудових питань; їй доручено також проведення соціологічного дослідження стану профспілкового руху в Україні, перспектив його розвитку та підготовки відповідної національної доповіді.

Попереду в усіх, отже, і в профспілок Дніпропетровщини, чимало непростої роботи, спрямованої на вдосконалення кадрової, ідеологічної, фінансової діяльності. Від її результатів безпосередньо залежатимуть перспективи профспілкового руху, його здатність виконувати свою головну функцію – всебічний захист людини праці.

ПЛЕНУМ

У ЦЕНТРІ УВАГИ –
МОДЕРНІЗАЦІЯ ФПУ

Що повинні робити профспілки, щоб бути в авангарді руху та боротьби за забезпечення соціальної справедливості, захисту соціальних та економічних прав людини праці? Це питання було одним з ключових на обговоренні VII пленуму Центральної ради Профспілки працівників соціальної сфери України, що відбувся 11 листопада. Вів пленарне засідання голова Профспілки працівників соціальної сфери України Володимир Тьоткін. У заході взяв участь заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятий.

Тетяна РУБАН
«ПВ»

З доповіддю про проєкт Стратегії модернізації ФПУ та її членських організацій виступила заступник голови Профспілки працівників соціальної сфери України Галина Башкірева. Як наголошувалося в її доповіді, а також виступах інших учасників пленарного засідання, сьогодні профспілки реалізують свій потенціал не повною мірою, не переорієнтували свою діяльність відповідно до змін і сучасних викликів у суспільстві. Як наслідок, наголошували промовці, зникають рівень довіри до профспілок і відбувається скрочення профспілкового членства. Крім того, в сучасному профспілковому русі сформувався чимало проблем: постійне скорочення кількості спілчан з різних причин, недостатнє представництво у вищих виборних органах молоді, голів первинних профспілкових організацій, зниження престижу роботи в профспілках у зв'язку з незахищеністю профспілкових працівників і залежністю голів профкомів від роботодавців, невідповідність фінансового забезпечення профспілкових органів обсягам їхньої діяльності та відповідальності. Розглянувши запропоновані Стратегією пропозиції щодо структурних змін у профспілках, учасники пленуму погодилися з тим, що необхідно запроваджувати новий порядок формування Ради ФПУ з делегуванням голів первинних профспілкових організацій, керівників різного рівня, жінок, молоді. Разом з тим, на їхню думку, потрібно надати Президії ФПУ право заслуховувати інформацію про

діяльність членських організацій та в разі необхідності приймати рішення стосовно перевірки дотримання ними Статуту ФПУ, що не суперечить принципу, викладеному в статуті профспілок, щодо їх підконтрольності та звітності лише перед своїми організаціями та вищими профорганами. Учасники пленуму були одностайними в тому, що для ефективного захисту прав та інтересів спілчан необхідно домогтися надання профспілкам права законодавчої ініціативи. З метою досягнення своїх стратегічних завдань із соціально-економічного захисту трудящих ФПУ необхідно розвивати та зміцнювати співпрацю з політичними партіями і рухами, неурядовими організаціями, якщо їхні цілі та завдання співпадають з позицією профспілок, відповідають інтересам працівників, дотримуючись при цьому принципів їхнього невторчання у внутрішні справи профспілок.

У свою чергу, заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятий розповів про роботу, яку проводить ФПУ щодо захисту соціальних прав трудівників, а також поінформував учасників засідання про вимоги, висунуті профспілками під час акції протесту, і реакцію на них владних структур. Він наголосив на важливості поглиблення соціального діалогу для вирішення наболілих проблем, що турбують людей праці. Обговоривши доповідь, учасники пленуму схвалили проєкт Стратегії модернізації ФПУ, її членських організацій і запропонували Раді Федерації врахувати пропозиції, що надійшли від членських організацій профспілки. Насамкінець було прийнято рішення про скликання чергового з'їзду Профспілки працівників соціальної сфери України в квітні 2015 року.

СТРАТЕГІЯ ЗАХИСТУ

ПРАВА ЛЮДИНИ – ПОНАД УСЕ

14 листопада в інформгентстві «Главком» відбулася прес-конференція Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Валерії Лутковської. Вона розповіла про роботу над підготовкою Національної стратегії України в сфері прав людини. У рамках презентації положень документа перед журналістами також виступили виконавчий директор Української Гельсінської спілки з прав людини Аркадій Бущенко та голова правління Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук.

Тетяна РУБАН
«ПВ»

Як зазначила Валерія Лутковська, в підготовці проєкту взяла активну участь представники найавторитетніших інститутів громадянського суспільства з питань правозахисної діяльності й експерти впливових міжнародних організацій. Національна стратегія України з прав людини створюється в рамках виконання відповідного Указу Президента «Про розроблення Національної стратегії в сфері прав людини» № 811/2014. Згідно з ним, стратегія розробляється з метою вдосконалення правових та організаційних засад у сфері прав людини, створення дієвого механізму всебічного забезпечення в Україні прав і свобод людини та громадянина. У зв'язку з цим, Кабінет Міністрів зобов'язаний до 1 січня 2015 року розробити відповідний проєкт з урахуванням міжнародного досвіду та залученням представників органів державної влади та місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, провідних вітчизняних вчених та міжнародних експертів, представивши його на розгляд у встановленому порядку.

«Зрозуміло, що створити Національну стратегію просто неможливо. Це мають бути не лише регіональні зобов'язання, зокрема перед Радою Європи, а й ті глобальні зобов'язання, що випливають з Універсального періодичного огляду і тих рекомендацій, які ми отримали внаслідок цього огляду та після представлення урядових доповідей у різних інституціях ООН у рамках конвенцій, до яких приєдналася Україна. Це досить великий обсяг інформації, що має бути обов'язково врахований при підготовці цього документа», – наголосила Валерія Лутковська. Омбудсман нагадала присутнім про

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

те, що після виходу Указу Президента про підготовку Національної стратегії у сфері прав людини, що став своєрідною дорожньою картою в цій роботі, Прем'єр-міністр дав доручення всім міністерствам і відомствам надати Міністерству юстиції свої пропозиції, які вони вважають за необхідне реалізувати в зазначеному документі. Після цього в співпраці із Секретаріатом Уповноваженого з прав людини, громадянським середовищем та міжнародними організаціями Кабінет Міністрів має підготувати документ.

На переконання учасників прес-конференції, проєкт стратегії обов'язково має враховувати громадську думку, готуватися за принципом від-

во розробити механізм захисту прав людей, а також розповіли, які саме категорії населення будуть пріоритетними й отримають необхідну опіку держави. Як наголосила голова правління Центру громадянських свобод Олександра Матвійчук, правозахисники насамперед готові захищати права таких вразливих груп, як люди з інвалідністю, діти, національні меншини і корінні народи, внутрішньо переміщені особи, громадяни, що проживають в зоні АТО чи на території окупованого Криму.

«Ми та громадськість одностайні в тому, що майбутня стратегія має бути реалістичною і конкретно, фокусуватися на фундаментальних ключових моментах, а

Важливо також враховувати загрози, які несе соціально-економічна криза», – зазначила Валерія Лутковська.

Виконавчий директор Української Гельсінської спілки з прав людини Аркадій Бущенко в своєму виступі наголосив, що до визначеного строку – 1 грудня 2014 року необхідно подати до Кабінету Міністрів єдиний документ, що втілюватиме бачення як громадськості, так і органів державної влади. «Спільно з Офісом омбудсман ми вже зробили перші кроки в напрямі розробки проєкту Національної стратегії, що повинна бути чіткою і конкретною та містити індикатори, за якими можна зрозуміти, як ми просуваємося в сфері захисту прав людини. Я пе-

Зроблено перші кроки в напрямі розробки проєкту Національної стратегії, що повинна бути чіткою і конкретною та містити індикатори, за якими можна зрозуміти, як ми просуваємося в сфері захисту прав людини.

критості та прозорості, а головне – в ньому має бути чітко прописаний механізм реалізації, моніторингу та контролю за його імплементацією. Без цього стратегія стане черговим декларативним документом, в якому містяться зобов'язання та рекомендації, що реально не працюють.

Учасники прес-конференції звернули увагу на те, чому в поточній складній ситуації важли-

також враховувати виклики, які сьогодні існують в нашій державі. Під час обговорення з громадськими експертами ми виділили такі критерії для формування пріоритетів стратегії: системні проблеми, що випливають з практики Європейського суду, рішень комітетів ООН, Євромайдану, а також нові виклики, пов'язані з окупацією Криму та проведенням АТО на сході України.

реконанні, що не можна розділяти державну стратегію та стратегію в сфері прав людини, адже права людини не є чимось відокремленим. Відтак вважаю, що буде дуже добре, якщо в результаті реалізації цієї стратегії права людини інтегруватимуться в стратегію нашої держави загалом і не стануть факкультативним, додатковим аспектом її діяльності», – зазначив він.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | ВІЗИТ

ЄДНАЙМОСЬ У БОРОТБІ!

У діяльності профспілок Дніпропетровської та Харківської областей є чимало спільного. Тому дуже корисною була нещодавня зустріч делегацій двох профцентрів на Придніпров'ї. А родзинкою цього візиту, безперечно, стало відвідання колегами легендарного ракетного гіганта – ДП «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод ім. О. М. Макарова».

Віктор КОВРИГА
завідувач прес-центру ДООП

Гості віддали шану та поклали квіти до пам'ятників двічі Героїв соціалістичної праці колишнього директора заводу Олександра Макарова та генерального конструктора КБ «Південне» Михайла Янгеля, які, працюючи багато років єдиною командою, зробили видатний внесок у зміцнення обороноздатності країни.

Генеральний директор «Південмашу» Сергій Войт і голова профкому Валерій Васильєв ознайомили профспілковців двох регіонів з діяльністю трудового колективу й профорганізації. Здобутки машинобудівників вагомі, проте нині ситуація на підприємстві складна. Через відомі зовнішні причини воно втрачало чимало важливих замовлень, люди працюють у режимі неповного робочого дня, трапляються й затримки зарплати. Тож наразі великі сподівання заводчани покладають на державну підтримку, про що, зокрема, його працівники нещодавно написали в своєму зверненні до Глави держави. І Президент України, який побував тут днем раніше, запевнив південшанивців, що вже незабаром вони отримають державні замовлення на сучасну техніку, якої дуже потребує Українська армія. Пообіцяв Глава держави сприяння і в створенні техніки для подальшого освоєння космосу в інтересах народного господарства.

Нові розробки (приміром, сучасні тактичні ракетні комплекси) партнер «Південмашу» КБ «Південне» вже має, і нещодавно вони демонструвалися на міжнародній аерокосмічній виставці «Авіасвіт-XXI» в Києві. Вони здатні зупинити будь-якого агресора, як і колись, зокрема після пелоси в СРСР створених тут потужних ракет під назвою «Сатана», яким і через кілька десятиріч не може

протистояти жодна система протиракетної оборони.

Дуже важливо, що надходження нових замовлень дозволить стабілізувати й роботу численних українських суміжників, приміром, того ж харківського «Хартрону», з яким дніпропетровці співпрацюють уже давно. Пропонують машинобудівники також нові моделі трактора та тролейбуса, легкомоторного літака, системи

Зустріч керівників профспілок двох великих промислових регіонів, безперечно, сприятиме вдосконаленню всіх напрямів роботи. Додаткового імпульсу їй надало проведення заходів у рамках Всеукраїнського дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю. Таким заходом і стала зустріч із метою обміну досвідом роботи між профспілками Дніпропетровської та Харківської областей.

Попри всі труднощі, керівництво і профком змогли зберегти соціальну інфраструктуру: заклади культури, спорту, охорони здоров'я та відпочинку працівників і членів їхніх сімей.

контролю за охороною кордону, обладнання для енергоатомпрому та багато іншого.

За великим рахунком, талановиті південшанивці здатні в короткій термін організувати виробництво будь-якої техніки. Тільки їм треба підтримати, чого, на жаль, не було зроблено за всі роки незалежності. Фактично, як розповіли гостям, унікальне підприємство було відправлено у «вільне плавання». Дніпропетровці ж, завдяки своїм якісним, екологічним і високоєфективним ракетам, змогли таки посісти гідне місце на ринку надання космічних послуг. Вони плідно співпрацюють у межах програми «Морський старт», низки проектів з американськими компаніями, будівництвом космодрому в Бразилії і т. ін. Як позитивний момент відзначили харків'яни й те, що попри всі труднощі, керівництво і профком змогли зберегти соціальну інфраструктуру: заклади культури, спорту, охорони здоров'я та відпочинку працівників і членів їхніх сімей. Представники профспілок побажали працівникам унікального підприємства не втрачати завоюваних позицій.

Дніпропетровці докладно розповіли членам харківської делегації про свої напрацювання з удосконалення захисної роботи, розвиток системи соціального діалогу. В Будинку спілок відбувся міжобласний семінар з питань правозахисної роботи, в якому окрім профспілок взяли участь представники облдержадміністрації, інших державних органів, і на якому було прийнято спільне звернення до органів місцевої влади, об'єднаних роботодавців і керівників підприємств.

Навіть у цей важкий час Дніпропетровський профцентр знаходить спільну мову з керівництвом області й організацією роботодавців, що, зокрема, сприяє зростанню рівня зарплати трудящих (за цим показником область посідає друге місце в країні). Активно долучилися дніпропетровці й до надання допомоги Українській армії. Є чимало цінних напрацювань і в харків'ян.

Гості із Слобожанщини ознайомилися з досвідом роботи навчально-методичного центру облпрофоб'єднання, а також побували в одному з кращих заводів ЗАТ «Крпрофоздоровниця» – санаторії «Новомосковський».

ЛУГАНЩИНА

ПРОФСПІЛКА БУДІВЕЛЬНИКІВ ЖИВЕ І ПРАЦЮЄ

Частина профорганізацій Луганської обласної профспілкової організації працівників будівництва і промбудматеріалів знаходяться на окупованій території, де тривають бойові дії. Керівні виборні органи облпрофорганізації втратили можливість повною мірою здійснювати свою статутну діяльність, працювати разом з первинними профорганізаціями для захисту спільним.

Як повідомляє Луганська обласна організація профспілки будівельників, з метою підтримки первинних профорганізацій і збереження облпрофспілки 11 листопада в м. Северодонецьку ЦК профспілки провів нараду з профспілковим активом і керівниками будівельних підприємств області. Відповідно до порядку денного, відбулися збори голів первинних профспілкових орга-

нізацій, учасники яких одностайно висловились за збереження Луганської обласної організації та ухвалили рішення про подальшу організацію діяльності у складі всеукраїнської профспілки. Керівники профорганізацій підтримали пропозиції голови ЦК профспілки працівників будівництва і промбудматеріалів Василя Андреева щодо збереження статутної діяльності первинок та захисту спільним, а також ухвалили низку рішень.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | ДОСВІД

ЗБЕРІГАЮЧИ СОЦІАЛЬНУ ЗЛАГОДУ

Досвід роботи профспілкової організації КП «Електроавтотранс» м. Івано-Франківська щодо трудового, правового та соціально-економічного захисту спільним було узагальнено на президії обласної організації Профспілки працівників житлокомунгоспу, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення.

Сергій ЛИЗАНЧУК

Як зазначив голова профкому цього колективу Іван Рабилюк, на розгляд виносились різноманітні питання. Одне з найважливіших – як зберегти за працівниками робочі місця. Так, у 2013 році адміністрація підприємства в зв'язку з оптимізацією мала намір скоротити 18 кондукторів. Таке звернення надійшло до профкому. В результаті було проведено аналіз персональних показників тих людей, які підлягали скороченню. Врахувавши всі обставини, профком дав згоду на звільнення дев'яти кондукторів на підставі ст. 40 Кодексу законів про працю. Решта дев'ять осіб були переведені на посади контролерів-касірів і залишилися працювати. Безперечно, дотримання соцгарантій працівників належить забезпечити колективному договору. Його положення гарантують виконання норм Галузевої угоди, насамперед щодо зарплати працівників за професіями

та посадами. Виплати зарплати, відпускних здійснюються вчасно, заборгованість не допускається. Також урегульовані питання, пов'язані із соціальними виплатами, наданням відпусток, гарантіями діяльності профорганізації. З наближенням зими посилюється контроль адміністрації та профкому за питаннями охорони й умов праці. В побутових приміщеннях є шість бойлерів. В адміністративному корпусі та і далі протягом вересня – жовтня поточного року для збереження тепла встановлені металопластикові вікна. Працівники забезпечені необхідним робочим одягом, засобами індивідуального захисту. В цеху середнього ремонту змонтовані газові труби нагрівачі з ультрафіолетовим випромінюванням, а в авторемонтних майстернях – газові теплогенератори. Підсумки виконання колективного договору щороку заслуховуються на конференції трудового колективу. Якщо є потреба, до цього документа вносять необхідні зміни та доповнення.

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Народна допомога армії

Без цих людей українська армія давно б здалася ворогу, а Україна втратила б останні ознаки незалежності. Поки уряд шукає резерви, урізує та перерозподіляє кошти для війська, вони невтомно працюють у тилу, забезпечуючи передову всім необхідним – від харчів до озброєння. Це – волонтери. Добровольці. Помічники. Вони були рушійною силою Майдану й залишилися нею під час війни на сході України. Та якщо минулої зими це були бутерброди та барикади, то нині – безпілотники і прилади нічного бачення для потреб військових. У яких умовах працюють волонтери? Чим ризикують, допомагаючи армії? Про будні добровільних помічників – на шпальтах «Профспілкових вістей».

КРИЛА ФЕНІКСА

Українські вояки називають їх героями тилу. Янголами-охоронцями. У мирному житті – це підприємці та приватні підприємці, топ-менеджери, студенти та молоді мами, себто звичайні люди. І незвичайні водночас. Бо на відміну від інших чітко усвідомили відповідь на запитання: якщо не я, то хто? Вони виконують роботу чиновників і держави, не шкодуючи для цього власного часу й сил. Якби не допомога цих небайдужих людей, українські бійці не мали б ані засобів захисту, ані харчів, ані ліків. Керівник Західного регіонального медіацентру Міністерства оборони України Олександр Поронюк переконаний: «Волонтери врятували нашу державу. Саме вони втримали ситуацію на сході України, саме волонтери підняли з колін українську армію».

Аналітики вже заговорили про унікальне явище – забезпечення армії за рахунок добровільних пожертв. Бо після зміни влади в країні громадянське суспільство чи не вперше в своїй історії відчувало відповідальність за свої збройні сили. Самі ж волонтери кажуть, що їхнє головне завдання – одягнути, взути, захистити українську армію у найкоротші терміни.

77,7% українців з травня по вересень надавали благодійну допомогу армії чи вимушеним переселенцям.

Приватний підприємець Юрій Бірюков стверджує: «Саме розуміння того, що від тебе залежить чиясь життя, надає сил і насаги». Юрій більше відомий під ніком Крила Фенікса. Тепер це фонд допомоги, якому вдалося на потреби війська зібрати понад 10 мільйонів гривень. Його приклад наслідують інші.

Громадська ініціатива «Армія SOS» збрала для Нацгвардії понад 5 мільйонів гривень, передає на передову бронезилети, каски, тепловізори, прилади нічного бачення, електрогенератори, спальні мішки, обмундирування. Словом, практично все, чого бракує нашим бійцям у зоні АТО. Посилки прямують на схід щотижня. Кілька волонтерів перебувають безпосередньо на лінії фронту, координують потреби буквально з перших рук.

Добровільні помічники, котрі організують збір коштів і закупівлю необхідних речей для потреб військових, вважають за краще взяти справу у свої руки, а не просто переаховувати гроші на рахунок міністерства. І рід не у відсутності довіри, каже громадський активіст Костянтин Островський, хоча питання до витрачання коштів і стоїть на порядку денному. Проблема у тому, що офіційні структури зазвичай украї неповороткі у питаннях закупівель. Бюрократичні процедури не дозволяють купувати потрібні військовим речі без оголошення тендерів і проходження низки формальностей. На передовій не те що день, кожна хвилина дорога.

Попервах добровольці самі обирали підрозділи, яким потрібна допомога. Потім до них почали звертатися самі військовослужбовці, які дізнавались про волонтерів. Нині цю роботу налагоджує

і міністерство, аби спрямувати допомогу частинам, що найбільше потребують підтримки волонтерів.

Нарешті буде налагоджена координація спільних дій, чого так потребує українська армія увесь цей час. При відомстві створюють Раду волонтерів. До її складу ввійдуть представники добровільних фондів із кожної області. Новий орган вирішуватиме, що купувати бійцям на сході і в якій місяці передусім направляти допомогу.

КОМУ ВІЙНА, А КОМУ – МАТІНКА

Доки одні активно й безкорисливо займаються волонтерством, інші цинічно набивають собі кишені. Це – псевдоволонтери, яких наплодилося останнім часом удосталь. Проблема ця давня, та чомусь влада на неї не реагує. Тож і ця проблема мають вирішувати справжні волонтери. У соціальних мережах, на радіо й телебаченні люди діляться, як не стати жертвою шахраїв. «Аферисти зі скриньками, котрі перебігають з однієї маршрутки до іншої, не мають жодних повноважень від благодійних організацій, – каже львів'янка Мариса Охтирська. – Їх треба десятою дорогою оминати. Затягте: ніхто зі справжніх волонтерів на вулицях гроші не збирає! Це принципово! Для цього існують офіційні пункти збору грошей і речей для військових. Усе, що збирають на вулицях, біля великих супермаркетів чи в громадському транспорті, осідає у кишенях зажерливих і скупих людей».

Аби засвідчити буцімто свою «добру місію», шахраї зазвичай носять із собою

Результати спеціальних досліджень засвідчили, що серед містян тільки 28% переказали кошти армії і 11,5% передали допомогу волонтерам; серед сільського населення таких відповідно 40% і 46%.

Волонтерством, тобто безпосереднім збором коштів, ліків, речей та доставкою їх у гарячі точки, займаються 3% українців

пакет скопійованих документів – мовляв, звітують про кожну копійчину. Навіть адресу називають, куди можна прийти, аби познайомитися з керівництвом «благодійного» фонду. Та якщо у маршрутці чи троллейбусі знайдеться бодай одна людина, яка почне розпитувати, до якої саме частини надійдуть пожертви, хто насправді організатор збору коштів чи який номер рахунку фонду, будьте певні, на жодне із запитань чіткої відповіді у такого «добровольця» не знайдеться.

Зазвичай таких пильних людей, котрі поцікавилися б липовими документами шахраїв, сьогодні мало. Пасажири громадського транспорту мовчачи жертвують гроші. Кажуть, волонтерам треба довіряти, бо з усіх боків тільки й чути, як бібіді дякують благодійникам. Аферисти й самі не проти продемонструвати «листи з передової» зі словами вдячності за підтримку.

Трапляються шахраї, які прикриваються іменами відомих благодійних ор-

ганізацій, які збирають гроші для себе під виглядом волонтерів. Зазвичай такі псевдоволонтери не мають опломбованих скриньок для збору коштів, не мають ані документів діяти від імені благодійної організації, ані документів, які підтверджують мету збору грошей.

Юристи застерігають: у справжніх волонтерів мають бути відповідні документи – нотаріально завірених доручення від фонду, дозвіл від влади на проведення акції зі збору коштів, свідоцтво про державну реєстрацію.

Однак більшість волонтерів не поспішає оформити свою діяльність, а намагається працювати через соціальні мережі, друзів і знайомих. Добропорядні громадяни банально не хочуть вплутуватись у бюрократичні формальності, тож зазвичай відрізнити справжнього волонтера від шахрая украй важко. Тим часом правоохоронці знижують плечима: мовляв, розчужені люди самі жертвують, жодних ознак крадіжки немає.

БЛАГОДІЙНІСТЬ ПОТРЕБУЄ РЕФОРМ

Щоб уберегти благодійний сектор від зловживань, фонди просто зобов'язані діяти максимально прозоро, має існувати реальна можливість перевірити їхню діяльність. Сьогодні більше довіри на рівні людина – людина.

Україна переживає дуже серйозні потрясіння, в результаті яких люди, не очікуючи допомоги від держави, об'єднуються навколо різних добродійних ініціатив, вирішуючи проблеми з екіпіруванням армії, лікуванням поранених, підтримкою родин загиблих.

Головна проблема, з якою стикаються волонтери під час збору коштів, – непомірно високі податки. Благодійність в Україні гальмувалася завжди. Зокрема, до 12 квітня діяв спеціальний податок на благодійність. На кожен платіж, який перевищував 1710 гривень, накладалося

15–17% податку. За словами директора громадської організації «Правозахисна група «Січ» Дмитра Реви, після скасування податку ситуація покращилася, але не для всіх.

Нарешті було ухвалено закон, що допомога, яка спрямовується військовим у зону АТО, звільняється від податку. Тепер купувати каски, бронежилети, медикаменти, продукти харчування, засоби гігієни за зібрані благодійні внески волонтери зможуть без сплати податку на доходи фізичних осіб. На цей закон волонтери чекали кілька місяців. Однак він теж недосконалий, стверджують громадські активісти. Він не стосується тих людей, які займаються проблемами вимушених переселенців. Для них норма лишилась, хоча б за логікою воєнного часу мала би бути скасована.

Відтак активісти вимагають від нової влади комплексного, а не епізодичного підходу до реформи благодійної сфери.

Директор «Українського форуму благодійників» Анна Гулевська-Черниш разом із колегами вносила поправки до законопроекту. Однак вона не приховує свого розчарування, що не вдалося провести реформу благодійності. «Ухвалений закон, – ділиться відома волонтерка, – це лише точкова реакція. Потрібні масштабні комплексні зміни, однак чиновники проігнорували вимоги та побажання благодійників».

А ще благодійники побоюються, аби цей закон не спричинив невдоволення у суспільстві. Волонтер із Дніпропетровська Михайло Гузь пояснює, що скасування податків на допомогу армії може призвести до дискримінації в суспільстві, адже інваліди чи онкохворі діти змушені сплачувати за такі самі послуги податки. Тому комплексна реформа благодійної сфери лишається актуальною. В Україні фактично відсутня статистика благодійної сфери. З одного боку, держава в особі податкової відмовляється надавати відповідну інформацію, адже тоді з'ясується, що благодійність у нас обкладається податками, а це неонсенс для більшості країн світу. З іншого – переважна частина добродійних організацій також не публікують своїх фінансових звітів. До цього спонукає непомірний фіскальний прес. Тож внесення змін до законодавства, що стосується благодійності, сьогодні більш ніж актуальне. Та чи дослухаються до проблем волонтерів депутати нового скликання?

ВОЛОНТЕР – ОТЖЕ, ЩАСЛИВИЙ

Волонтерство дає неоціненний зворотний ефект для відчуття щастя і здоров'я – фізичного й психологічного – людині, котра допомагає іншим. Коштами, речами чи просто добрим словом. Це стверджують авторитетні вчені світу. Згідно з новим дослідженням від Baycrest Health Sciences, волонтерство впродовж бодай 2-3 годин на тиждень здатне сприяти поліпшенню психічного і фізичного самопочуття. Дослідники вивели й ретель-

но проаналізували спеціальний показник щастя і здоров'я у людей, які добровільно брали участь у програмах допомоги. Провідний дослідник доктор Ніколь Андерсон і його колеги з канадських та американських наукових центрів проаналізували 73 дослідження, що тривали протягом 45 років. Усі дослідження охоплювали людей старших 50 років. Люди відповіли на запитання про відчуття щастя, здоров'я, вияви депресії і загальне

задоволення життям. Учені скрупульозно оцінювали результати за багатьма показниками. Тож науковці констатують: літні люди, що мали хронічні захворювання, отримали найбільше «бонусів» від добровільної допомоги іншим. Адаже коли співпрацювали з учасниками проекту, у них склалася цілком інакша стосунки – дружні й теплі, відтак загальне психологічне благополуччя значно поліпшилось.

Спираючись на результати досліджень, учені вважають, що заняття благодійністю здатне знизити рівень депресії, поліпшити фізичне та психологічне самопочуття. Водночас науковці застерігають, що не можна сприймати волонтерство як єдину надію поліпшити здоров'я. Волонтерство – не панацея від усіх людських бід. Робити добрі справи з примусу не має жодного сенсу. Альтруїзм, зазначають аналітики, має йти виключно із серця. Тільки

за таких умов це можна розцінювати як справжню допомогу тим, хто її потребує. А від волонтерства на користь української армії у зоні АТО є ще один, надто цінний ефект, яким не можна нехтувати. Допомогаючи нашим воїнам акнайшвидше знищити нечестивців на сході України, можна зберегти не тільки власне здоров'я, а й урятувати тих, кому не треба буде йти на в'язну війну. Відтак примножити здоров'я великої нації.

ЗАСІДАННЯ

ПРАЦІВНИКАМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я – НАДІЙНИЙ ЗАХИСТ ПРОФСПІЛОК

Як захистити конституційні права та соціально-економічні інтереси працівників системи охорони здоров'я в умовах погіршення рівня життя та оплати праці? Що треба зробити, аби соціальний діалог з владою був ефективним та корисним для тих, хто рятує здоров'я та життя людей? Ці та інші актуальні питання були в центрі уваги учасників засідання ЦК Профспілки працівників охорони здоров'я, що відбулося 13 листопада.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, в ході якого взяли участь та виступили Голова ФПУ Григорій Осой, заступник міністра охорони здоров'я Наталія Лісневська, завідувач відділу Головного департаменту з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента Руслан Дорошків, голова Української федерації роботодавців охорони здоров'я Володимир Загородній.

З інформацією «Про дії профспілки щодо мінімізації наслідків обмеженого фінансового забезпечення галузі для працівників охорони здоров'я на тлі соціально-економічних і політичних подій в Україні» виступила голова Профспілки працівників охорони здоров'я України Вікторія Коваль. Як було зазначено в її доповіді та виступах учасників засідання, суспільно-політичні потрясіння, що відбулися в нашій державі протягом 2014 року, а також військова агресія на сході України негативно позначилися на економіці країни та соціально-економічному становищі працівників, у тому числі в сфері охорони здоров'я. Для стабілізації української економіки влада ухвалювала непопулярні рішення антисоціального спрямування. Двічі за рік проведено секвестр державного бюджету, вкотре обмежено права та пільги медичним та фармацевтичним працівникам, встановлені пунктами «ж» та «д» ст. 77 Основ законодавства України про охорону здоров'я. Як наслідок, заробітні плати та соціальні стандарти заморожені, значно зменшено фінансування галузі, працівникам бюджетної сфери, в тому числі закладів охорони здоров'я, масово надаються відпустки без збереження заробітної плати, обмежуються або скасовуються виплати надбавок та доплат, стимулюючі виплати, запроваджуються переведення працівників на неповний робочий день тощо. І все це відбувається в умовах стрімкої інфляції та девальвувати гривні, зростання цін і тарифів на життєво необхідні послуги на фоні реформування системи охорони здоров'я, яке супроводжується оптимізацією мережі закладів та скороченням штату працівників. Крім того, останні події на сході України призвели до зрос-

тання інтенсивності праці працівників у більшості закладів охорони здоров'я, загроз для життя і здоров'я медпрацівників, які надають медичну допомогу військовим і постраждалому населенню в зоні проведення антитерористичної операції.

Вікторія Коваль та виступаючи наголошували на тому, що незадовільний стан фінансування галузі не дозволяє повною мірою забезпечити право медичних працівників на гідну винагороду за свою нелегку працю на рівні, передбаченому міжнародними стандартами, оскільки роками державні витрати на охорону здоров'я коліваються у межах

Подальше падіння рівня доходів медичних працівників за будь-яких умов є неприпустимим, враховуючи, що під час військових дій медпрацівники становлять невід'ємну частину ефективної та боєздатної армії. Тому підвищення рівня заробітної плати працівників закладів охорони здоров'я і забезпечення належного фінансування галузі буде гідною відповіддю влади на виклики сьогодення.

3-4% ВВП за рекомендованих ВООЗ 6%. У доповіді також зазначалося: при формуванні Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» розрахунковий обсяг видатків на охорону здоров'я Міністерством фінансів України було визначено в обсязі 42,5 млрд грн при потребі понад 80 млрд грн. На заробітну плату працівникам закладів охорони здоров'я спрямовується майже 70% видатків. За результатами проведеного моніторингу в IV кварталі поточного року, незабезпеченість фондом оплати праці закладів охорони здоров'я, що фінансуються з місцевих бюджетів, складає понад 1 млрд грн. Критичною є ситуація із заборгованістю та виплатою заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я, що розташовані в районах проведення АТО.

Замороження ставок працівника першого тарифного розряду ЄС із грудня 2013 року та поглиблення дискримінації в оплаті праці працівників бю-

джетної сфери через збільшення на 71 грн (з 295 до 366 грн) грошового розриву між розміром посадового окладу працівника I тарифного розряду та мінімальною зарплатою позбавило медпрацівників третини річного заробітку. З 1 жовтня цього року внаслідок підвищення тільки розмірів посадових окладів, віднесених до 1-6 тарифних розрядів ЄТС, відбулось скорочення різниці в оплаті праці професіоналів і робітників некваліфікованої праці. Так, якщо в 2013 році посадовий оклад лікаря-початківця перевищував оклад санітарки, двірника, прибиральника на 389-404 грн, лікаря-хірурга вищої кваліфікації на 900-915 грн, медичної сестри без категорії на 73-88 грн, то з 1 жовтня 2014-го ця різниця зменшилась відповідно до 318-333 грн, 829-844 грн та 45-30 грн. У жовтні 2014 року середня зарплата в галузі становила 2393 грн (у тому числі лікарів – 3507 грн, середнього медперсоналу – 2429 грн, молодшого медперсоналу – 1677 грн) при середній зарплаті в освіті 2761 грн, а в промисловості 4011 грн. Щодо європейських стандартів, то лікарі на рік отримують, у середньому, в Чехії 32,4 тис. дол., Фінляндії – 68 тис. дол., натовість в Україні – 2,3 тис. дол.

Профспілка категорично заперечує проти урядових ініціатив, спрямованих на руйнування соціального страхування, створеного в Україні за крашинами зразками європейської практики, ігнорування соціального діалогу з роботодавцями та профспілками, які представляють інтереси застрахованих осіб як платників єдиного соціального внеску.

У своєму виступі Голова ФПУ Григорій Осой зазначив, що профспілки, розуміючи всю складність політичної, соціально-економічної та військової ситуації в країні, певний час утримува-

лись від активної критики дій влади щодо антисоціального наступу на права трудящих. Але нині настав час нагадати владі про її прями обов'язки перед суспільством і працівниками зокрема. «Ми бачимо, що в жодному з проєктів коаліційної угоди немає навіть згадки про людину праці, її права та інтереси, – сказав він. – Тому в листі зверненні до лідерів політичних партій, що формують коаліцію, як Голова Федерації профспілок акцентував на цьому увагу. Ми також додали низку пропозицій, які хотіли би бачити в цій угоді. Нам усім – ФПУ та її членським організаціям – треба знайти шляхи до того, щоб наші пропозиції щодо соціально-економічного за хисту людині праці знайшли відображення і в коаліційній угоді, і в програмах та планах дій політичних сил, окремих народних депутатів, які в той чи інший спосіб могли б представляти інтереси багатомільйонної профспілкової спільноти».

ПЛЕНУМ

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФСПІЛКИ ОСВІТЯН У НЕПРОСТИЙ ДЛЯ КРАЇНИ ЧАС

13 листопада у Львівському Будинку вчernih відбувся VIII пленум ЦК Профспілки працівників освіти і науки України.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ПРЕС-СЛУЖБА ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ, розпочинаючи захід, голова організації Георгій Труханов виступив з інформацією про хід виконання основних завдань профспілки на 2011-2015 роки. Зокрема, він зазначив, що ЦК та територіальні профспілкові органи в непростий для країни час за можливості вживали всіх належних заходів для захисту соціально-економічних прав та інтересів спільчан, сприяли роботі навчальних закладів і установ освіти. Так, станом на 1 січня 2014 року Профспілка нараховувала в своїх лавах понад 1 млн 940 тис. членів. Проте через анексію Криму фактично втрачено зв'язок із Кримською республіканською та Севастопольською міською організаціями, в яких перебувало приблизно 75 тис. спільчан.

Крім того, Георгій Труханов зазначив, що постійна співпраця з органами влади сприяла щорічному зростанню обсягів видатків на освіту. Водночас, попри вжиті заходи, не вдалося домогтись від владних структур дотримання повною мірою процедури погодження проєктів нормативно-правових актів, зокрема подання на розгляд Верховної Ради проєкту Закону «Про Державний бюджет України на 2015 рік». За інформацією Мінфіну, розгляд законопроєкту «Про Державний бюджет на 2015 рік та зміни до законодавства України, спрямовані на реалізацію Програми Кабінету Міністрів «Відновлення України» відкладено до прийняття законів «Про внесення змін до

Бюджетного кодексу України (щодо реформи міжбюджетних відносин)», «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів (щодо податкової реформи)», «Про реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізацію фонду оплати праці».

Перед присутніми також виступила заступник голови профспілки Любов Гарбаренко, яка вивесила на обговорення доповнення до Статуту галузевої профспілки й окреслила хід проведення звітно-виборних конференцій у первинних профспілкових організаціях. Вона зазначила, що вже проведено більше 50% конференцій, додавши, що в листопаді 2015 року планується провести VIII з'їзд профспілки. Після цього в режимі діалогу відбулося обговорення питання внесення змін та доповнень до Статуту профспілки.

У своєму виступі голова Львівської обласної організації профспілки Марія Яцейко насамперед подякувала всім за гарні враження й активність. «Попри ситуацію в державі нам вдається працювати, адже від профспілок нині багато залежить», – зазначила вона. Голова обкому побажала присутнім, аби наступний пленум ЦК профспілки проходив у мирний час. Обговоривши всі питання порядку денного, учасники заходу прийняли відповідні документи щодо проведення звітів і виборів у територіальних організаціях, внесення змін до Статуту, підготовки до VIII з'їзду Профспілки працівників освіти і науки України.

М'ЯНМА

ПРОФСПІЛКИ РОБІТНИКІВ ЗМІЦНЮЮТЬ СВОЇ ЛАВИ

Україні, де до 2011 року була заборонена діяльність профспілок, нещодавно відбувся перший установчий з'їзд Федерації промислових робітників М'янми, який ознаменував собою прорив в історії профспілкового руху.

Федерація промислових робітників, заснована на

з'їзді, здійснюватиме діяльність під егідою Федерації профспілок М'янми. У роботі з'їзду взяли участь 30 делегатів, які представляють 37 основних профспілкових організацій, котрі об'єднують 6500 спілчан. Президентом Федерації був обраний Міо Мінг із профспілки працівників пластмасової фабрики Shwe Mi.

КАЗАХСТАН

РАТИФІКОВАНО КОНВЕНЦІЮ МОП З БЕЗПЕКИ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ

Президент держави підписав Закон Республіки Казахстан «Про ратифікацію Конвенції про основи, що стосуються безпеки та гігієни праці (Конвенція № 187)», прийнятої в Женеві на 95-й сесії Генеральної конференції Міжнародної органі-

зації праці 15 червня 2006 року. Кожна держава-член, яка ратифікує цю Конвенцію, сприяє вдосконаленню безпеки і гігієни праці з метою запобігання випадкам виробничого травматизму, професійних захворювань і загибелі людей на вироб-

ництва з допомогою розробки та на основі консультацій із найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників національної політики, національної системи та національної програми. Крім того, держава вживає

ступового створення безпечного і здорового виробничого середовища за допомогою національної системи і національних програм у галузі безпеки та гігієни праці, керуючись принципами, закладеними в актах Міжнародної організації праці.

БІЛОРУСЬ

ФЕДЕРАЦІЮ ПРОФСПІЛОК ОЧОЛИВ МИХАЙЛО ОРДА

Таке рішення ухвалили учасники VI Пленуму Ради Федерації профспілок Білорусі та прийняли відставку Леоніда Козика, який 22 вересня звернувся до Ради Федерації профспілок із проханням зняти з нього повноваження голови ФПБ.

«Я справді прийняв рішення піти, – сказав тоді Леонід Козик. – Мені вже 67-й рік і висувати свою кандидатуру в наступному році на черговий п'ятирічний термін не бачу сенсу. Щоб не розбурхувати людей своїм рішенням за два дні до з'їзду, я оголосив про відхід за рік, аби люди могли уважніше придивитися до кандидатів». Новообраному голові Федерації профспілок Білорусі Михайлові Орді 48 років. За його плечима великий досвід роботи, у тому числі на виборних посадах. Він дістав біль-

шість голосів серед кандидатів, розглянутих Президією Ради ФПБ на посаду голови Федерації профспілок. Як зазначив сам Михайло Орда, він має намір продовжити роботу Федерації профспілок щодо захисту прав та інтересів людей праці та розвитку соціального діалогу.

УВАГА! Підтримуйте профспілкові видання! Дайте шанс достовірній інформації дістатися до людей!

АНОНС
ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ
«БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 11–12/2014 «МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВКЛЮЧЕННЯ ДО ГАЛУЗЕВИХ, ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УГОД ТА КОЛЕКТИВНИХ ДОГОВОРІВ ПОЛОЖЕНЬ КОНВЕНЦІЙ МОП, РАТИФІКОВАНИХ УКРАЇНОЮ, У СФЕРІ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ ПРАЦІ»

Сучасний стан безпеки праці й охорони здоров'я трудящих визнано критичним усіма органами державного управління, незалежними вітчизняними та іноземними експертами, спеціалістами ФПУ.

З метою надання практичної допомоги членським організаціям у вирішенні питань ефективного захисту трудящих у сфері безпеки і гігієни праці, сприяння впровадженню стандартів гідної праці департамент охорони праці ФПУ розробляє Рекомендації щодо включення до галузевих, територіальних угод та колективних договорів положень відповідних Конвенцій МОП, ратифікованих Україною, а також здійснення громадського контролю профспілок за їх виконанням.

Відповідний проект буде розміщено для обговорення в черговому випуску журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» та на веб-порталі ФПУ. Запрошуємо всіх бажаючих долучитися до його опрацювання.

ВАЖЛИВО
ЗАМОВЛЯЙТЕ «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ»
№ 9–10/2014 «ЗВІТИ І ВИБОРИ В ОРГАНІЗАЦІЯХ ПРОФСПІЛОК»

У профспілкових організаціях розгорнуто активну роботу з підготовки та проведення звітів і виборів профспілкових органів. Тож фахівцями ФПУ з питань розвитку профспілкового руху підготовлено методичні матеріали щодо проведення звітів і виборів, що будуть надруковані у вересні – жовтні 2014 року. Сподіваємося, що ці матеріали будуть корисними для керівників профорганів, профспілкових працівників і активістів, які братимуть участь у підготовці та проведенні звітів і виборів у профспілкових організаціях.

Додатковий наклад «Бібліотечки» можна замовити за адресою: 01042, м. Київ, бульв. Дружби народів, 5, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел.: (044) 528-70-49; e-mail: profvisti@ukr.net. Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 13 грн, з пересилкою – 14,60 грн.

НЕ ЗВОЛКАЙТЕ
ЗАЛИШИВСЯ МІСЯЦЬ!
ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЦЕНТРАЛЬНІ ПРОФСПІЛКОВІ ВИДАННЯ НА 2015 РІК

Вартість передплати на рік становить: 22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 156 грн;

22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» – 68,04 грн.

Видання широко висвітлюють діяльність Федерації профспілок України, галузевих і регіональних профспілок із захисту прав та інтересів трудящих. На шпальтах видань завжди – журналістські розслідування, дискусії, аналітика, соціальний захист, юридичні консультації, міжнародні новини, культура і спорт.

Передплатити видання можна в будь-якому поштово-випусковому відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

ПОСЛУГИ
ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

- ВИГОТОВЛЕННЯ:**
- брошур;
 - буклетів;
 - методичок;
 - листівок;
 - календарів;
 - папок;
 - книг;
 - фотографій

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотечка голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.

ТЕЛ. ДЛЯ ДОВІДОК: (044) 528-70-49

ПІДТРИМКА СПІЛЧНАМ

МАКСИМАЛЬНО ЗАХИСТИТИ ЛЮДЕЙ ВІД РИЗИКІВ

З метою надання правової, інформаційної та консультативної допомоги профспілковим організаціям, розташованим на території Донецької та Луганської областей, розпорядженням Голови ФПУ було затверджено склад оперативної робочої групи щодо забезпечення діяльності організаційних ланок всеукраїнських профспілок і територіальних профоб'єднань у цих регіонах. Про те, чим займатиметься ця група розповів її керівник, заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятій.

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Тетяна РУБАН
«ПВ»

— Євгене Михайловичу, з якою метою була створена оперативна робоча група? Які завдання на неї покладено?

— Рішення про створення оперативної робочої групи вирішили після низки зустрічей Голови ФПУ Григорія Осового, його заступників з керівниками членських організацій Донецької та Луганської областей. Щоб систематизувати роботу в цьому напрямі, скоординувати зусилля та сформувати правову базу, було прийнято розпорядження Голови ФПУ «Про сприяння організацій діяльності профспілковим організаціям, які розташовані на території Донецької і Луганської областей». Цим розпорядженням створена оперативна робоча група, до складу якої ввійшли представники всіх департаментів та управлінь апарату Федерації профспілок.

Коли виникла ситуація з антитерористичною операцією, частина профспілкових організацій потрапили під пресинг різних обставин, незалежних від них. Сепаратистські групи, які оголошували незалежність на територіях Донецької та Луганської областей, порізно поставилися до профспілок. Спочатку була споглядацька позиція, потім вона стала адміністративною. Згодом почалося блокування інформаційного поля. Люди не мали змоги отримувати інформацію про те, що відбувається, які заходи вживаються як місцевими органами влади, так і центральними. Щодня Уряд, а також

окремі міністерства приймають різні постанови, інструкції, рекомендації, і ми вирішили донести цю інформацію до наших членських організацій та членів профспілок. Вони повинні знати, як діяти в тому чи іншому випадку: як працювати, як отримати пенсію, соціальні виплати тощо. Наша мета — консультувати людей і захищати їх від різноманітних ризиків — як правових, так і життєвих. Для цього на офіційному сайті ФПУ відкрито окрему рубрику

— За якими напрямками працюватимете?

— Наразі є три головних напрями діяльності оперативної робочої групи. Перший — це інформаційна та консультативна робота з тими, хто переїхав із зони АТО, а також окупованих територій Донецької і Луганської областей. Станом на 17 листопада таких осіб — більше 500 тисяч. Вони потребують допомоги в питаннях соціально-економічного, соціального, правового та майнового забезпечення.

Другий напрям діяльності — це оперативна й ефективна робота з тими член-

організацій, куди за необхідності їм слід звертатися за правовою, соціально-економічною та організаційною допомогою. Робота буде проводитися з членами профспілок індивідуально, аби максимально озброїти людей інформаційним матеріалом, проконсультувати щодо тих ситуацій, в які вони можуть потрапити. Для членських організацій надаватимуться консультації, як продовжити свою роботу, як підтримувати відносини з органами влади, як не переривати соціальний діалог між роботодавцями та працівниками, як домагатися,

Мета роботи оперативної групи — сприяння діяльності членських організацій ФПУ, що знаходяться в зоні АТО.

«Профспілковому активу Донбасу», де розміщуються Укази Президента, постанови Уряду, інформація міністерств, інших структур, що мають бути використані для допомоги нашим членським організаціям, громадянам у тій ситуації, в якій вони наразі опинилися. Більше того, ми вирішили скоординувати свою роботу за різними напрямками діяльності. Підрозділи, департаменти апарату ФПУ отримують нормативну, правову інформацію, яку опрацюють та надають у вигляді роз'яснень, рекомендацій щодо кроків, застережень, консультацій, підказок, як діяти в тій чи іншій ситуації. Особливо це стосується такого важливого питання, як стосунки з органами й організаціями місцевої «нової влади» ДНР і ЛНР.

ськими організаціями, що працюють на територіях Донецької і Луганської областей, які контролює українська влада. Треба допомогти їм не тільки працювати в складних умовах, а й проводити звітно-виборні конференції. Третій напрям — гуманітарна та інша допомога нашим спільчнам — громадянам України, які вимушено перебувають на території так званих ДНР, ЛНР, втративши надію і віру в те, що ми залишаємось єдиним українським народом.

— Яким чином працює оперативна робоча група доводитиметься до спільчан у зоні АТО?

— Ми залишаємо традиційними ті контакти, які є: телефонні, особисті, через членські організації на рівні регіонів. Також на сайті ФПУ є адреса, телефони, контакти тих ор-

щоб виплачувалися соціальні гарантії, а у випадку, якщо вони не виплачуються, де вони мають акумулюватися, як отримати фінансову допомогу, як переоформити документи. Уряд надає достатню кількість рекомендацій, але їх потрібно імплементувати, виробити шляхи реалізації, щоб ця інформація доходила до спільчан. Тому оперативна робоча група буде щоденно проводити моніторинг ситуації та інформації, а після опрацювання надаватиме з пропозиціями профорганізаціям.

— Чи виїжджатимуть члени робочої групи на східні території?

— Так, такі поїздки передбачуються. Наразі ми проводимо деталізацію певних моментів для зустрічі з керівниками регіональних профорганізацій, які там працюють.

ДОВІДКОВО

ІНФОРМАЦІЯ щодо соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО

Для вирішення питань, пов'язаних із тимчасовим перебуванням, слід звертатися за телефоном урядової «гарячої лінії» (БЕЗКОШТОВНО ЦІЛОДОБОВО): 0 800 507 309 або до Міжвідомчого координаційного штабу з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення АТО, за телефонами: 101, (044) 247-30-02, 247-32-92. Адреса штабу: м. Київ, вул. Гончара, 55-а.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАЯВНІСТЬ ВП'ЯНИХ МІСЦЬ ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ: <http://migrants.gov.ua>

Для отримання всіх видів державної соціальної підтримки, зокрема пенсії, допомоги, слід звертатися до найбільшій установи соціального забезпечення за місцем фактичного проживання (перебування).

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ПЕНСІОНЕРІВ:

— переведення пенсії за місцем фактичного проживання (перебування);
— первинне призначення пенсії;
— перерахунок пенсії.

Звертатися до органу Пенсійного фонду за місцем фактичного проживання (перебування). Основні документи, які необхідно мати із собою: паспорт; посвідчення отримувача пенсії (за наявності); довідка про присвоєння ідентифікаційного коду (за наявності).

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА В ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ:

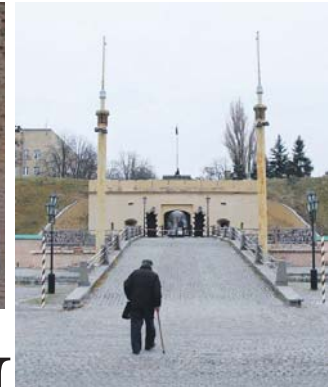
— пошук підходящої роботи: тимчасової і постійної;
— надання інформації та консультації у сфері зайнятості;
— можливість участі в громадських оплачуваних роботах;
— професійна підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації;
— отримання статусу безробітного.
Звертатися до центру зайнятості за місцем фактичного проживання (перебування). Основні документи, які необхідно мати із собою: паспорт; довідка про присвоєння ідентифікаційного коду (за наявності); трудовая книжка (за наявності); документи про освіту (за наявності).

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІМЕЙ З ДІТЬМИ

Переведення допомоги за місцем фактичного проживання (перебування) або первинне призначення:
— допомога при народженні (всиновленні) дитини;
— допомога одиноким матерям;
— допомога опікунам та піклувальникам;
— допомога дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства;
— допомога малозабезпеченим сім'ям;
— тимчасова допомога на дітей, один з батьків яких ухилиється від сплати аліментів;
— супровід сімей з дітьми, які потребують допомоги;
— надання юридичної, психологічної та соціальної допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, опікунам, піклувальникам, прийомним батькам та батькам-вихователям.
Звертатися до органу соціального захисту населення, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за місцем фактичного проживання (перебування). Основні документи, які необхідно мати із собою: паспорт; свідоцтво про народження дитини; довідка про присвоєння ідентифікаційного коду (за наявності).

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ГРОМАДЯН ПОХИЛОГО ВІКУ, ІНВАЛІДІВ:

— стаціонарний догляд (для громадян похилого віку, інвалідів I, II груп, які за станом здоров'я мають потребу в сторонньому догляді, побутовому обслуговуванні, медичній допомозі);
— догляд удома (для громадян похилого віку, інвалідів, які нездатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги);
— натуральна допомога (одяг, взуття тощо).
Звертатися до територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) або органу соціального захисту населення за місцем фактичного проживання (перебування). Основні документи, які необхідно мати із собою: паспорт; медична довідка про потребу в постійній сторонній допомозі (за наявності).

Непомітна фортеця

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

Не кожен киянин знає, що в центрі Києва є справжня фортеця. Що вже казати про гостей міста, адже Косий капонір не належить до популярних місць, які відвідують туристи. А даремно, бо ж він заслуговує на це.

Косий капонір – фортифікаційна споруда, побудована 1844 року. Входила до складу Нової Печерської фортеці і була оборонною спорудою Госпітального укріплення. Назва «Косий» виникла тому, що стіни фортеці побудовані під кутом до земляного валу. Розташоване укріплення на вулиці Госпітальній, 24-а. Назва вулиці походить від військового госпітально неподалік фортеці, який функціонує й донині, а з висоти земляних валів відкривається мальовнича панорама на центральну частину міста і НСК «Олімпійський».

До комплексу Печерської фортеці входять Лисогірський форт, Києво-Печерська Лавра, завод «Арсенал» і кілька інших будівель, що нині використовуються, як складські приміщення. У 1860-х роках Косий капонір був тюрмою суворого режиму для утримання політичних в'язнів, або, як кажуть у народі, революціонерів. Найвідомішим в'язнем Київської фортеці можна вважати Дмитра Вагрова – вбивцю Петра Столигіна. 1 вересня 1911 року він здійснив свій замах, а вже 12 вересня його було страчено в Лисогірському форті.

За радянських часів на території фортеці облаштували гарнізонну гауптвахту. Умови тут були дуже жорсткими: в камеру до затриманих вливали хлорку, зсміку вимикали опалення, а в туалет пускали за розкладом.

Сьогодні на території фортеці збереглися справжні рови і земляні насипи – дерев'яні парканки з кілків, оборонні вали, гармати, містки й арки, товсті пегляні стіни, бічні, входи до підземних галерей. Територія відкрита для відвідувань, прогулянок і посиденьок із друзями чи дітьми. У підземних залах функціонують музеї, де можна побачити камери, в яких жили засуджені на смерть, карету смертників, дані про злочинців тощо.

РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Незабаром у Київському муніципальному академічному театрі опери та балету для дітей і юнацтва прем'єра вистави «Повертайся живим», жанр якої автори характеризували як містерію сучасності. Це історія українця, справжнього героя нашого часу, захис-

ника Вітчизни. Батька, сина, друга. З одного боку, він звичайна людина, просто наш сучасник. З іншого – носій крашких якостей громадянина й патріота. Йому притаманні мужність, рішучість, відповідальність за свою родину, свою державу. Одне слово, все те, чим

наповнене поняття «соціальний герой». Це поняття довгий час існувало в художньо-мистецькому просторі, а потім зникло. І здебільшого через фактичну відсутність такого героя. Війна на сході України показала всьому світу, що справжніх чоловіків-українців дуже багато, настав їхній час виявити себе. Ідея постановки належить в. о. художнього керівника театру Віталію

Калітовському, якого надихнула творчість сестер Галини та Лесі Тельнюк, зокрема пісня «Повертайся живим». Звучатимуть пісні Лесі Тельнюк на вірші Тараса Шевченка, Лесі Українки, Станіслава Тельнюка, Оксани Забужко. Об'єднав ці твори, створивши завершене симфонічно-театральне дійство, режисер театру Дмитро Тодорюк. «Створити виста-

ву на основі самодостатніх пісень з глибокими текстами й унікальним композиторським баченням – досить непросте справа, але своєчасність ідеї надихнула мене на створення образу Героя сучасності, Героя, про якого ми зобов'язані пам'ятати і якого повинні славити в мистецтві», – сказав режисер і-pro. kiev.ua.

ЕКРАН

УКРАЇНСЬКІ КОБЗАРИ, ЛІРНИКИ, МАЛІ ПОВОДИРІ...

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Вони були розстріляні «енкаведистами» неподалік Харкова в 30-ті роки минулого століття. У відомій книзі американського науковця Роберта Кюнкваста «Жива скорботи» йдеться й про цю трагічну сторінку нашої історії: «Популярна в народі національна культура впродовж століть підтримувалася в українському селі бардами, оспіваними Шевченком кобзарями, які, мандруючи від села до села, заробляли на життя виконанням старовинних народних пісень і переказом народних балад... Це «небажане явище» тепер було придушене. Кобзарів скликали на з'їзд і, зібравши їх там усіх разом, заарештували. За наявними відомостями, багатьох з них розстріляли...» (дж. drohobusch.com.ua). А музичні інструменти спалили поряд, оскільки ще в грудні 1933-го комуністичні вожді назвали українські народні музичні інструменти «класово ворожими».

Свого часу «ПВ» писали, що український режисер Олександр Засядкович здійснив художній про тріумф розстрілу незрячих співців біля ст. Козача Лопань під Харковом – «Поводир, або Квіти мають очі». Режисер задумав цей фільм ще десятиліття тому, проте лише 2011 року було нарешті виділено кошти на виробництво картини.

Нарешті зйомки успішно завершено, й із середини листопада в кінотеатрах України розпочато демонстрацію стрічки «Поводир». Головні ролі – незламного сліпого українського кобзаря Івана Кочерги зіграв талановитий Станіслав Боклан. Йому було нелегко, бо, як розповідає kulturologia.ru, актору довелося навчатися гри на бандурі (в нью-йоркського бандуриста) та самооборони сліпих (у паралімпійського призера Ігоря Засядковича). Американського підприємця Майкла Шемрока, який брав участь у будівництві ХТЗ і з малим сином приїхав до Харкова, грають справжні американці – Джеф Барелл (батько) й Антон-Святослав Грін (хлопчик із родини з українським корінням). Зйомки відбувалися в нелегких умовах, артисти musiли пережити різні, часом дуже нелегкі, випробування, проте всі як один – від малого до старого – майстерно й блискуче впоралися із своїм творчим завданням. Цьогоріч фільм висунуто на престижну премію «Оскар» Американської кіноакадемії, й кінокритики вважають, що в нього є всі шанси стати переможцем у номінації «Кращий фільм іноземною мовою» (там же). Прикметно, що «Поводир» – перший український фільм, адаптований для перегляду незрячими й людьми з поганим зором. Для цього використано метод тифлокоментарів, тобто додаткової звукової доріжки із записом пояснень усього, що відбувається на екрані: змальовання мізансцени, того, як вдягнуті герої, тощо. Нині творчі фільми працюють над створенням чотиригодинної версії для телебачення. Й насамкінець: чи не прикметно, що співробітниця НКВС у фільмі зіграв актор на прізвище Кобзар?

ПОСТАТІ | ПРАВДА ТУЛУЗ-ЛОТРЕКА

«ЧЕРВОНИЙ МЛИН» ЙОГО ЖИТТЯ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Він народився 24 листопада 1864 року в маленькому містечку Альбі неподалік Тулузи, на південному заході Франції, у родовому замку Боск. Лише за одним фактом народження в цій родині дитина належала до вищого світу, до найпривілейованіших, найбагатших верств. Узагалі Тулуз-Лотрек – найдавніший рід у Франції, то були покоління людей добре освічених, не чужих політиці й культурі, а здебільшого – мистецтву. Одне слово, на хлопчика, якого було названо «за всіма правилами» давнього аристократичного роду Анрі-Марі-Раймон де Тулуз-Лотрек де Монфа, чекало забезпечене й спокійне майбутнє.

Та не так склалося, як бажалося. Його батьки – граф Альфонс де Тулуз-Лотрек й Адель де Монфа – були двоюрідними братом і сестрою, тож не виключено, що саме це й стало запорукою біди, що спіткала їхню дитину. В Анрі було (й лишилося) дуже гарне обличчя, великі темні проникливі очі, серйозний, навіть мудрий погляд. Він зростав веселим, допитливим, розумним. Однак слабеньким і хворобливим. А батько тим часом мріяв зробити з нього спортсмена, брав із собою на перегонах, навчав професійно оцінювати коней. Водночас вони обидва – дорослий і малий Тулуз-Лотрек – відвідували майстерню батькового друга, визнаного художника Рене Пренсто, брали уроки в майстра... Й те, що для батька фактично було розвагою, стало для Анрі базово його майбутнього високого професіоналізму.

Дві драматичні події круто змінили його життя. Коли Анрі було 14 років, він упав і зламав стегно; ламкі кістки погано зросталися. Підліток почав багато малювати, зображував коней, кораблі, екіпажі. Його майстерність вдосконалювалася, настрій підносилися, перелам поволі загоював-

ся. Проте через півтора року сталася нова біда: хлопець послизнувся, вправ у невеличкий яр і зламав другу ногу. То було фатальне падіння, воно зро-

«Лишень подумати! Я ніколи не малював би, коли б мої ноги були трохи довші». Анрі де Тулуз-Лотрек

било Анрі Тулуз-Лотрек калікою, його ноги, на відміну від тулуба, більше не росли. У дорослому віці зріст художника становив 152 см.

Чи міг він лишатися у світському товаристві й почуватися невимушено, коли постійно перехоплював косі погляди, прекрасно чув навіть неголосне кепкування? Можливо, й міг би, маючи іншу, не таку тонку нервову організацію, не будучи цілком і повністю творчою натурою, а отже, чутливим і вразливим.

Тож Тулуз-Лотрек, з його талантом любити й розуміти цілий світ, огорнути душевною прихильністю – прославити блискучим художнім

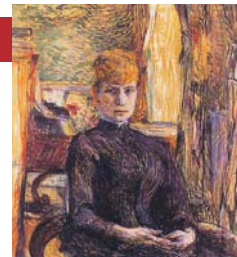
Тут, як розповідає masterok.livejournal.com, не було кордонів між низьким і високим, мистецтвом і шоу, індивідуальним і колективним; вульгарне видовище могло стати предметом захоплення й символом витонченого смаку. Тут кожен почувався й планетною, і частинною сузір'я. І тут писав свої чудові постімпресіоністичні картини вчорашній граф Анрі де Тулуз-Лотрек. Тут йому було спокійно й затишно, ніщо не обмежувало політ його пензля, тут його розуміли, цінували й не обговорювали. Тут до нього прийшла душевна рівновага, а разом і можливість вчиняти не як треба, а як хочеться...

...І ОСОБЛИВИЙ СЛІД У МИСТЕЦТВІ

Відомо, що Тулуз-Лотрек одним з перших серед художників почав малювати афіші (літографії) для кабаре, щоразу знаходячи дуже виразні й оригінальні прийоми, за допомогою яких не лише подавав упізнаваний і безумовно настрійний фон, а й психологічну характеристику зірок кабаре, які ставали героями цих літографій. Загалом митець створив близько 30 таких афіш, і кожна позначена смі-

ливим композиційним рішенням, спрощенням форми, декоративністю й разом з тим експресією образів, зазначає printdigital.ru. Він малював різноманітних, кумедних і диавокуватих, недбало й пістряво вдягнених завсідників Монмартру, зірок-танцівників, котрих обожнювали в Мулен Руж, портрети мешканок борделів, сцени в кав'ярнях, портрети, здебільшого жіночі. Ось галерея його картин... Вони неймовірно людяні,

психологічно точні, дуже відверті, але не нещадні, правдиві, проте не дошкульні. Своїх героїв художник не романтизує, однак і не викриває. З роками, правда, з'являються елементи гротеску, полотно втрачають чарівливий ліризм. Наприкінці життя, хворий і виснажений, митець знайшов у собі сили створити альбом «Цирк»: його підкоряло високе мистецтво артистів. Кращою вважається робота «Цирк Фернан-

до», що стала першою з мистецьких полотен на цю тему. Анрі де Тулуз-Лотрек помер на руках у своєї матері в сімейному замку Мальроме, трохи не доживши до 37 років.

СПОРТ

ШЕМЯКІНА ЗДОБУВАЄ ПЕРШУ ЦЬОГО СЕЗОНУ МЕДАЛЬ

Львів'янка Яна Шемякіна на етапі кубка світу в китайському Хучжоу завоювала свою першу нагороду в поточному сезоні – бронзова призерка ЧС–2014 зійшла на третю сходинку п'єдесталу пошани. Українка по черзі обіграла росіянку Олександру Магдич, господарку турніру – Гун Жун Хоу, Ін Мін Хоу і Юджі Сун, але у півфіналі поступилася лідерів світового рейтингу та майбутній переможниці турніру угорці Емеше Сас. У командному турнірі українки здобули тринадцяте місце. Пром боротися у чвертьфіналі наші спортсменки поступилися китайкам, далі зазнали поразки від Румунії, а в боротьбі за 13-те–16-те місця обіграли спочатку Францію, а потім – Швейцарію.

БОКС | ВОЛОДИМИР КЛИЧКО ЗАХИСТИВ ЧЕМПІОНСЬКІ ПОЯСИ

НАСТУПНА ЦІЛЬ – ТИТУЛ WBC

У суботу в німецькому Гамбурзі на арені O2 World чемпіон світу за версіями WBA, WBO, IBO і IBF у суперважкій вазі Володимир Кличко провів черговий успішний захист своїх титулів. Нокаутувавши у п'ятому раунді офіційного претендента IBF болгарського атлета Кубрата Пулева, українець усінадцятьма за останні вісім років захистив звання чемпіона світу.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Насправді бій проти болгарина було заплановано на 6 вересня, однак Володимир травмивався на тренуванні, що зробило проведення поєдинку у визначенні стрики неможливим. Тоді ж головний виконавчий директор Klitschko Management Group Бернд Бенге припустив, що у разі швидкого одужання й відновлення чемпіона двобій може відбутися 15 листопада. І сам Пулев, і його шанувальники доволі різко висловлювалися з приводу скасування бою, традиційно пролунали припущення, що українець боїться непереможного болгарина й обіцянки з боку останнього позбавити українця всіх поясів.

Проте саме 15 листопада, як і прогнозувалося, боксери таки зустрілися у рингу. Під час передматчевих заходів болгарин укотре дозволив собі кілька ідіких коментарів на адресу українського спортсмена, на які отримав гідну відповідь у рингу. Насправді важко точно визначити, що стало причиною доволі таки швидкоплинного як для боїв Володимира розвитку подій на арені. Можливо, саме довгий язик суперника, вірогідно, що перший пропущений удар від претендента розлютив чемпіона, а можна згадати й про підписаний контракт Кличка-молодшого на

трансляцію трьох його боїв у США провідним американським спортивним каналом HBO. Та хоч би що стало причиною впевнених і рішучих дій киянина у ринзі, Пулеву від того навіряд чи стане легше.

Уже в першій трихвилинці болгарський спортсмен двічі побував на настилу рингу, ще один нокаут чекав на нього у третьому раунді. П'ятий вихід за канати став для боксерів останнім у цьому протистоянні – варто було Кубрату активізуватися і, здавалося, знайти шпарину в захисті Володимира, як чемпіон лівим хуком з присіданням «погасив» будь-які шанси претендента зберегти «0» у графі поразки послужного списку виступів у профі (при 20 перемогах).

Після бою Пулев зазначив, що хотів би провести матч-реванш із Кличком. «Володимир справді гарний суперник, але йому пощастило, – сказав болгарин. – Я хочу реваншу і виграву наступного разу». Одразу після бою Кубрата з помітними гематомами під обома очима доправили до лікарні з підозрою на перелом носа і вилничі, струси мозку, однак обстеження виявило, що травми не загрожують життю спортсмена.

Тим часом володар титулів IBF, WBA, WBO та IBO заявив, що суперник заплатив належну ціну за свої слова. «Мені ще не зустрічався суперник, який би ставився до мене з подібною зарозумілістю і буквально випромінював неповагу. Пулев був неймовірно впевнений у собі, навіть самовпевнений. Але він не зрозумів у чому різниця між останнім його суперником, у послужному списку якого була 21 перемога та 23 поразки, і, так би мовити, «Лігою чемпіонів». Але все має свою ціну, і її було сплачено», – наголосив Кличко-молодший.

Наступний поєдинок українець може провести у березні або квітні наступного року, з великою часткою ймовірності – у Німеччині, в Мюнхені. Як заявив Бернд Бенге, можливо, суперником нашого чемпіона буде переможець пари Бермейн Стівен – Деонтей Уайлдер, які на початку наступного року мають намір оскаржити титул WBC. Цей титул єдиний, якого ще немає в колекції Володимира, тож, певно, насамперед зусилля менеджерів Кличка будуть спрямовані на домовленості про об'єднавчий двобій. Серед можливих кандидатів називають також непереможеного американця Брайанта Дженнінгса (згадуємо про контракт Володимира з HBO, американцям цей бій буде дуже цікавим), а також переможця поєдинку Дерек Чісора – Тайсон Ф'юрі.

КОРОТКО

СТРОНГМЕН

УКРАЇНА – ПЕРША НА ЧС!

На початку листопада у м. Котка (Фінляндія) відбулася планетарна першість зі стронгмену серед чоловіків і жінок, у якому взяла участь спортсмени з 14 країн світу. Наша збірна на змаганнях виборолала перше місце у загальнокомандному заліку.

Стронгмен – це силовий вид спорту, де спортсмени виконують вправи з оригінальними снарядами, такими як колеса вантажівки, мішки з піском, надзвичайної ваги гири тощо. У Фінляндії змагання проходили в два етапи, і майже всі українські стронгмени здобули право виступати у фіналі. У підсумку донецьчанка Ольга Лящук стала абсолютною чемпіонкою світу 2014 року серед жінок, львів'янин Володимир Рекша зійшов на перше місце г'єдесталу пошани у ваговій категорії до 105 кг, де третім був киянин Олександр Новіков, а ще один представник столиці Олександр Стащенко став бронзовим призером світової першості у ваговій категорії до 80 кг. Результат українців дозволив нашій збірній стати першою у загальнокомандному заліку.

ОЛІМПІЗМ

УКРАЇНА ГОТУЄТЬСЯ ДО ЄУОФ–2015

Під час засідання виконкому Національного олімпійського комітету України було розглянуто питання щодо підготовки української делегації до участі у XII зимовому Європейському юнацькому олімпійському фестивалі (ЄУОФ), який з 25 по 30 січня 2015 року прийматимуть Австрія та Ліхтенштейн.

Прогнозується, що на ЄУОФ–2015 змагатимуться близько 1500 спортсменів із 49 країн континенту. Офіційна заявка України на Зимовий олімпійський фестиваль передбачає 21 спортсмена, причому остаточний поіменний склад збірної України буде затверджено до 8 січня наступного року. Наразі ухвалено план заходів та національну систему відбору спортсменів до складу нашої команди. Попередно визначено, що укра-

їнці захищатимуть кольори рідної країни у 7 із 8 можливих видів спорту: у гірських лижах, лижних гонках (крос-кантрі), сноубордингу, стрибках із трампліна на лижах, фігурному катанні, біатлоні та лижному двоборстві. Шефом місії офіційної делегації України на ЄУОФ–2015 призначено дворазову бронзову призерку Олімпійських ігор, головного спеціаліста Управління олімпійського руху НОК України Олену Пахольчик.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ВИЗНАЧИЛИ ПЕРЕМОЖЦЯ СПАРТАКІАДИ ОСВІТЯН

ВИНОГРАДІВЦІ НЕ ЗНАЛИ РІВНИХ

На засіданні президії Закарпатської обласної організації профспілки працівників освіти і науки (голова Тетяна Повханіч) підбили підсумки фінальних змагань XII обласної спартакіади працівників закладів та установ освіти Закарпаття, які відбулися у місті Хуст. Переможцями визнано освітян Виноградівського району.

Сергій БАРАНЧОК
спеціально для «ПВ»

здобула перше місце в загальнокомандному заліку за підсумками всіх видів спартакіади. На другому місці фінішували освітяни міста Мукачеве (голова миському профспілки Христина Михайлова), замкнули трійку кра-

щих представники Мукачівського району (голова райкому профспілки Юрій Федорчук). Керівники цих міськрайонних профорганізацій кубки та дипломи за призиви місця в галузевій спартакіаді отримали

Юрій Федорчук, Тетяна Повханіч, Христина Пішпекі та Христина Михайлова (зліва направо) під час урочистого нагородження
Фото автора

на засіданні президії з рук голови оргкомітету спартакіади, голови галузевого обкому профспілки Тетяни Повханіч.

Збірна команда освітян Виноградівського району (в.о. голови райкому профспілки Христина Пішпекі)

УВАГА: КОНКУРС ОРГАНІЗУЙ ПЕРЕДПЛАТУ ПРОФСПІЛКОВОЇ ПРЕСИ НА 2015 РІК!

Підприємство «Профінформ» ФПУ оголошує конкурс на кращу організацію передплати газети «Профспілкові вісті» на 2015 рік. Конкурс проводиться серед територіальних профоб'єднань. Мета конкурсу – стимулювати активність територіальних профоб'єднань щодо проведення річної передплати газети «Профспілкові вісті» на 2015 рік. Переможці конкурсу визначатимуться відповідно до даних ДП «Преса» (форма звітності СП-18) про передплату на газету «Профспілкові вісті» на 2015 рік станом на 25 січня 2015 року. Для переможців встановлено три премії: перша – 3000 грн; друга – 2000 грн; третя – 1000 грн.
P.S. Переможцем конкурсу «Передплата-2014» стала Закарпатська облпрофрада.

У КОМАНДІ FORMULA 1 CATERHAM ЗАПЛАНОВАНИ МАСОВІ ЗВІЛЬНЕННЯ

Якщо команду продадуть, нові власники обіцяють знову взяти на роботу колишніх працівників. Разом із новиною про те, що Caterham усе-таки візьме участь у Гран-прі Абу-Дабі, 230 співробітників команди дізналися, що мають бути звільнені, передає NewsOboz.org із посиланням на autocentre.ua. Працівники називають дії кризових менеджерів цинічними, адже про те, що команда вирушає на фінал сезону, було оголошено гучно, а про майбутні масові скорочення – промовчали. За інформацією лондонської газети The Daily Telegraph, працівникам, які обслуговують гоночників, як і всьому персоналу, на сім тижнів затримують зарплату, проте під час відрядження в Абу-Дабі їм заплатять «за консультативні послуги». Співробітники Caterham F1 отримали електронною поштою повідомлення про звільнення з компанії 1MRT. Вона володіє ліцензією на право участі в чемпіонаті світу. Кризовий менеджер Фінбарра О'Коннелл підтвердив, що більшість персоналу буде скорочено. Проте нові власники пообіцяли, що знову візьмуть на роботу кваліфікованих працівників, які втратять роботу через скорочення.

ДОЗВІЛЛЯ

ГОРОСКОП

24–30 листопада

ОВЕН
Більше часу приділяйте спілкуванню з тими, хто вас любить і піклується про вас. Не треба сприймати близьких людей як навантаж.

ТЕРЕЗИ
Довіряйте людям, яких вважаєте справжніми друзями. Вони вас не полишать у біду й підставлять своє плече у складній ситуації.

ТЕЛЕЦЬ
Робочі обов'язки передбачають спілкування з людьми, які вас дратують. Візьміть себе в руки і гідно пройдіть це випробування.

СКОРПІОН
Будьте вкрай обережними зі словами і вчинками. Не беріть близько до серця все, що кажуть навколишні на вашу адресу.

БЛИЗНЮКИ
У стосунках із колегами дотримуйтеся «золотої середини». Інакше розчарування виявиться гірким і незворотнім.

СТРЕЛЕЦЬ
Допомагаючи близьким родичам за перших прохань, пам'ятайте: сто разів допоможе – сприймуть як належне, один раз відмовите – образяться на все життя.

РАК
Зараз не час витрачати накопичені кошти. З ними ви будете почувати впевнено, віритимете у завтрашній день і подолаєте прояви депресії.

КОЗЕРІГ
Не варто жити минулими спогадами. Нічого вже не повернеш, життя триває. Щасливе майбутнє залежить тільки від вас.

ЛЕВ
Приділіть на решті увагу власному здоров'ю. Здоровий спосіб життя, спорт і активний відпочинок – це те, чого ви зараз потребуєте найбільше.

ВОДОЛІЙ
Ви будете приємно здивовані. У вашому житті з'явиться людина, яка несподівано викличе давно забуті ніжні почуття.

ДІВА
Перед тим, як позичити гроші родичам, зважте всі «за» і «проти». Адже потім надзвичайно важко відновити гарні стосунки із близькими людьми.

РИБИ
Зможете знайти правильне рішення і звільнитися від проблем. Можете сміливо ризикувати, тиждень виявиться вдалим.

СІМ ЗАХОПЛЮЮЧИХ ПЕЧЕР УКРАЇНИ

Фото з інтернету

Печерне місто Чуфут-Кале

Чуфут-Кале – дивовижне місто. З кримськотатарської перекладається як «європейська фортеця». Місто засноване у V–VI столітті для укріплення кордонів Візантійської імперії. Більша частина фортеці зараз залишається в руїнах. Натомість напроход добре збереглися приміщення, що їх було вирубано в печерах, зокрема і мавзолей доньки золотоординського хана Джанике, зведений у 1437 році.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в літинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – пірвічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Наталію Муращенко з м. Ромни Сумської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 46.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати пірвічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надруковані у № 46

Кросворд з відповідями. Правильна відповідь – «перевіда».

СМАЧНОГО!

САЛАТ ІЗ ПЕЧІНКИ ТРІСКИ 3 ГРІНКАМИ

Інгредієнти:

- 1 банка печінки тріски (без масла)
- 2-3 варених яйця
- 1 банка кукурудзи (невелика)
- трохи майонезу (1–2 ст. л.)
- 4–5 шматків білого хліба для грінки
- зелена цибуля
- зелень кропу або петрушки для прикрашання, можна також листя салату

Приготування

Насамперед приготувати грінки. Для цього білий хліб нарізати кубиками 1x1 см. Якщо він дуже свіжий, спершу грінки краще підсушити без масла на сковорідці або в духовці приблизно 5 хвилин, а потім злегка обсмажити на вершковому маслі чи олії до рум'яної скоринки. З печінки тріски злити масло, розім'яти виделкою, додати подрібнені яйця, кукурудзу та майонез. Усе добре вимішати, тоді викласти на листя салату (можна й без нього). Лише перед викливанням зверну на страву викласти грінки, аби вони залишалися хрусткими якомога довше. Страву прикрасити зеленню.

Сканворд з літинками та відповідями. Літинки мають червоні рамки. Відповіді вписані в літинки.